

Βαγγέλης Τσερεμέγκας

Ο Λιάκος

Ο Λόκος

Βαγγέλης Τσεπελέγκης

‘Σήκω μωρή παλιοσκουριά, πάρε τα πάνω
σου, το φεγγάρι είναι ένα και όλοι φεγγάρι
το βλέπουνε.’

Λιάκος

1

- Ρε σαν την Ζαχαρούλα μου κανένα, όλα κονσερβοκούτια είναι.

- Λιάκο ρετάρεις, καις λάδια σαν την Ζαχαρούλα που θέλει τρία κιλά για να πάει από το Παγκράτι στο Βύρωνα, χώρια που πρέπει να είσαι ξάδερφος του Ωνάση για να πληρώνεις την βενζίνη.

- Σιγά ρε, απαντούσε ο Λιάκος στην μαριδομαστοράντζα που είχε μαζεντεί στο μαγαζί και του έκανε καζούρα τότε για το μαγαζί τότε για τ' αμάξι του την Ζαχαρούλα.

Το μαγαζί ήταν μια χαμοκέλα, ένα μισογκρεμισμένο αρχοντικό, που το άφησε ο μπάρμπα του προτού μπαρκάρει για να μην ξαναγυρίσει ποτέ. Τον φάγανε τα ψάρια του Ατλαντικού μαζί με καμιά εικοσαριά ακόμη, μια νύχτα δαιμονισμένη και κακιά. Έτσι την έλεγε ο Λιάκος, που αν και πιτσιρικός όταν γίνθηκε το κακό, τον πένθησε τον μπάρμπα σα να τανε πατέρας του. Τόσο τον αγαπούσε. Σαν τον πατέρα που δεν γνώρισε ποτέ του.

Η Ζαχαρούλα πάλι, ήταν ένα OPEL CAPITAN του '57, σαν κι αυτά που γαζώνουν οι γκάνγκστερ στις ταινίες. Αυτές που τις έβλεπε το διμετρο ανθρώπινο νταμάρι, ο Λιάκος και έκλαιγε σαν μικρό παιδί. Όχι γιατί φοβότανε. Αλλά να γαζώνουν έστω και στα ψέματα τόσες Ζαχαρούλες, δεν το χώραγε ο νους του με τίποτα. Ρε καλέ μου, ρε χρυσέ μου να του λένε οι φίλοι, ρόμπα γινήκαμε σταμάτα. Αυτός τίποτα. Γοερό κλάμα για τις Ζαχαρούλες του σινεμά που Τις έκαναν σουρωτήρια για τα μακαρόνια τα χοντρά. Αγαθός γίγαντας, όπως το λένε και τα παραμύθια για παιδιά.

Το κανονικό του όνομα, Ασημένιος. Αυτό έγραφε η ταυτότητα, αυτό τα χαρτιά. Σαν σφραγίδα πάνω στο πετσί του που δεν την γουστάριζε με τίποτα. Δεν την χώνευε όπως και τις φακές που του φέρναν δυσπεψία.

Ασημίνα λέγανε τη γιαγιά του από του πατέρα του την πλευρά. Την είχε παρατήσει στα δύσκολα χρόνια ο παππούς του, που δεν τον γνώρισε ποτέ, με τρία παιδιά στην πείνα και την ανέχεια. Σ' άλλη γη και σ' άλλα μέρη ο γέρος, παρέα με μια παρδαλή που γνώρισε ένα βράδυ στα κωλόμπαρα του Ψειρή, αυτά που δεν τα πλησίαζε ούτε ποντικός από την βρώμα. Μπουχός ο νταής, αλά μπρατσέτα με την σουρλουλού και πίσω η κυρά Ασημίνα με τρία παιδιά, να τα φέρει βόλτα καθαρίζοντας σκάλες του ενός και τ' άλλου.

Ένα από τα τρία και ο πατέρας του Λιάκου. Σόι όμως πάει το βασίλειο και την κατάλληλη

στιγμή, μην τον είδατε και μην τον απαντήσατε τον Κίτσο το λεβέντη και τον καραμπουζουκλή. Αγκαζέ μια άλλη παρφουμαρισμένη μαϊμού κι αυτός, τράβηξε για την χώρα του καφέ. Μακριά κι αγαπημένοι και κακία καμιά. Ταλαιπωρήθηκε κάτι χρόνια, μέχρι που βρέθηκε ένα ευλογημένο κουνούπι, τον τσίμπησε και σε ημέρες τρεις, είδε τις χουρμαδιές ανάποδα.

Δεν πέρασαν δυο χρόνια από τότε που ο μουστερήσ την κοπάνησε, έσκασε κι η μάνα του Λιάκου από την στεναχώρια και το περίμενε.

Τότε ήταν κοντά στα πέντε και τον μάζεψε ο μπάρμπας του. Καλός άνθρωπος, μεγάλη καρδιά. Σαν παιδί του τον είχε. Τον φρόντιζε στα όλα του, μόνο στα μέσα του δεν μπορούσε να μπει να τα γιατρέψει και να γλυκάνει την πίκρα. Και πιο πολύ εκείνη την καταραμένη σφραγίδα του Ασημένιου. Δεν του έλεγε και τίποτα κάθε που καμάρωνε γιατί τ' ανίψι του είχε το όνομα της μάνας του. Το κάζο που έτρωγε όμως στις αλάνες της Γούβας και του Αγιαρτέμη δεν το χώνευε με τίποτα.

Μέχρι τα δεκαπέντε του, το κουβάλαγε στην πλάτη. Βαρίδι.

Το άφησε ένα βράδυ μαζί με την παρθενιά του, σε ένα μπουρδέλο δίπλα στο Σινέ Λαού στο Μεταξουργείο. Τόλμησε να το πει στην σαραντάρα τσατσά, μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου της μετατροπής του έφηβου σε άντρα. Κούρνιασε στα χέρια της και της εμπιστεύτηκε την πίκρα που κουβάλαγε. Εκείνη τον άκουσε και όταν τελείωσε του είπε με την φωνή “φαρυγγίτιδα”, “Αντράκι μου μην σκιάζεσαι, δεν το γουστάρεις το Ασημένιος, δεν το ‘χεις. Λιάκο σε λένε από τώρα, που είναι βαρβάτο σαν και εσένα και άμα φύγεις από εδώ να πας να τους το πεις. Λιάκο με λένε μάγκες ο Ασημένιος ψόφησε. Τον κλάψανε οι ρέγκες.”

Ο πρώτος που την άκουσε για τα καλά, ήταν ο μάστοράς του την άλλη μέρα το πρωί. Μόλις του φώναξε κοροϊδευτικά «μωρή Ασημένια, φτιάξε μου καφέ» πετάχτηκε αναποκοκκινισμένος ο Λιάκος : «ώπα μωρή λούγκρα, ώπα, πάει ο Ασημένιος, ψόφησε. Από δω και πέρα Λιάκος, κι άμα γουστάρεις. Όσο για τον καφέ να τονε φτιάξεις μοναχός σου. Άει σιχτήρ.»

Ψάρωσε ο μάστορας. Τα είδε κωλυόμενα. «Καλά ρε μαγκάκι, Λιάκο είπες, Λιάκο θα σε λέμε. Καφέ θέλεις ή ήπιες;;»

Θέλω, γλυκύ βραστό και όχι. Πάω για τα τσιγάρα και έρχομαι.

Τον λογάριαζε ο μάστορας το Λιάκο, είχε χαρίσματα από φυσικού του. Μάθαινε γρήγορα, ήταν τίμιος και εχέμυθος, φρόντιζε το μαγαζί και πάνω από όλα φύλαγε και τον ίδιο από τις κακοτοπιές. Που να του μιλήσει άνθρωπος άμα είχε κάνει καμιά κουτσουκέλα. Μια ματιά στο Λιάκο έριχνε και του κοβότανε τα ήπατα. Πιτσιρικάς, αλλά γεροδεμένος και ψηλός. Νταβραντισμένο παλικάρι.

Όλοι με το μαλακό τον έπαιρναν μην τύχει και σηκώσει χέρι. Για αυτό δε του είπε τίποτα. Για αυτό η λουλού έβαλε την ουρά στα σκέλια και κατάπτε την γλώσσα του μόλις τον είδε ξαναμμένο και άγριο.

Η γειτονιά γέμισε κάθε λογής μαγαζιά για τα αυτοκίνητα, ηλεκτρολογεία, φαναρτζιδικα, βαφεία, μηχανουργεία και ότι είχε σχέση με αυτά. Όλα «παιδιά» της χαμοκέλας και του Λιάκου. Πέρναγε η μαρίδα από τα χέρια του πριν περάσει την πόρτα της σχολής. Οι περισσότεροι, βλαστάρια εκείνων που πάταγαν καζούρα με το τσουβάλι στον Ασημένιο, στις αλάνες και τα χωράφια πριν χρόνια. Ως και ένα παλικάρι που τώρα είναι στις Αμέρικες και σχεδιάζει αυτοκίνητα σε μια μεγάλη φάμπρικα από την χαμοκέλα και τα χέρια –κουπιά του αγαθού γίγαντα βγήκε. Όλοι ήξεραν πως το αγόρι γίνεται άντρας στα μπουρδέλα, μάστορας στην χαμοκέλα και οδηγός πίσω από το τιμόνι της Ζαχαρούλας.

Τα άφηνε τα παιδιά να ξεχαρμανιάζουν. Να κάνουν τα κόλπα τους στα χωράφια αλλά τα συμβούλευε κιόλας. Έτσι θα μπεις στην στροφή, εκεί το φρένο, εκεί θα σανιδώσεις για να φύγεις. Τέτοιος ήταν. Σώμα φτιαγμένο μόνο από τα υλικά της καρδιάς. Αγάπη με δύο τεράστια πόδια και μυαλό ξουράφι.

Χάριζε δε απίστευτες ώρες την «Ζαχαρούλα» στην πιτσιρικαρία γιατί από μια Ζαχαρούλα έγινε Λιάκος και ξεφόρτωσε όλο το βάρος της ψυχής του.

Άμα καμιά φορά έβλεπε κανέναν κατσούφη και μαραζωμένο, του κούναγε τα κλειδιά της και του φώναζε με εκείνη την φωνή την μπάσα και βαριά :

“Σήκω μωρή παλιοσκουριά, πάρε τα πάνω σου, το φεγγάρι είναι ένα και όλοι φεγγάρι το βλέπουνε.”

2

Δύο μέρες αυστηρά στέρηση Ζαχαρούλας
- Γιατί μάστορα μου, τι έκανα;
- Όχι τι έκανες, τι δεν έκανες ρε μπαγλαμά, τι δεν έκανες και τσάκισες τα δάχτυλά σου. Τα μπατάρισες με ταινία. Έβαλες τουλάχιστον

καπνό να κλείσει το σκίσιμο ή τα άφησες έτσι και στα απαυτά σου;

Η στέρηση Ζαχαρούλας αυστηρά ήταν «βαριά» τιμωρία και υπολογίσιμη από τους πιτσιρικάδες, βοηθούς μαστόρων. Επιβαλλόταν δε από το Λιάκο και γίνονταν σεβαστή ασυζητητί από τον τιμωρημένο χωρίς περαιτέρω σχόλια. Σήμαινε τις επόμενες δύο (ή περισσότερες) φορές που θα του ζητούσαν την Ζαχαρούλα για να βγάλουν βόλτα την γκομενίτσα, θα εισέπρατταν ένα μεγαλοπρεπές όχι χωρίς άλλη αιτιολόγηση. Έτσι όπως είχε εξελιχθεί το πράγμα, το ιδιότυπο αυτό ποινολόγιο, είχε γίνει ο φόβος και ο τρόμος των πιτσιρικάδων μαστόρων. Έπεφτες σε παράπτωμα, είχες στέρηση Ζαχαρούλας, γινόσουν ρόμπα στους υπόλοιπους, άκουγες και την γκρίνια της «μικρής» που ένιωθε ασφαλής στην Ζαχαρούλα όσο σε κανένα άλλο αυτοκίνητο. Δεν έβαζε βλέπεις φωτιά στην άσφαλο το βαρύ και δυσκίνητο αυτοκίνητο. Ο πιτσιρικάς οδηγός δεν μπορούσε να κάνει τις φιγούρες του, τα παντηλίκια, τα χειροφρενήδια και όλα τα κόλπα που σκάρωνε το τρελαμένο από τις νεανικές του ορμόνες μυαλό. Έτσι τα κορίτσια ένιωθαν καλά. Δεν είχαν το φόβο μήπως βρεθούν αγκαλιά με κανένα δέντρο, αλλά και στην χειρότερη που θα συνέβαινε και αυτό (είχε γίνει

αρκετές φορές), η ταχύτητα ήταν τέτοια που δεν σε σκότωνε.

Όλη η αγάπη του Λιάκου για τα παιδιά, έβγαινε σε αυτή την τιμωρία. Τα είχε φιλοσοφήσει τα πράγματα. Είχε μιλήσει και με αρκετούς από τους γονείς τους, είχε συνάψει και μια άτυπη μυστική συμφωνία με τις πιτσιρίκες. Παιδιά ήταν κι αυτές και τις αγαπούσε όσο και τα μικρά «κριαράκια» που τον περιτριγύριζαν με θαυμασμό και σέβας.

- Για πες τώρα τι έκανες και τα κλάδεψες τα δάχτυλα;

- Να μάστορά μου, έχουμε δυο μέρες στο μαγαζί ένα «χρέπι», ένα αρχαίο FIAT, σάπιο από την κορφή μέχρι τα νύχια. Μου είπε ο «μάστορας» να το γδύσω, για να το ξεσαπίσουμε. Μια βίδα στον μπροστινό προφυλακτήρα δεν έβγαινε με τίποτα. Την ζόρισα, τσάκισε το κεφάλι και μου έφυγε το κλειδί, έσκασε το χέρι μου στο σκουριασμένο φτερό και...

- Ανεξεταστέος και τον Σεπτέμβριο με τον κηδεμόνα σου.

- ...τσιμουδιά ο μικρός και το κεφάλι κάτω με τα μάτια να κοιτάζουν το πάτωμα.

- Ανεξεταστέος σε δύο, ένα στην προσοχή, δύο στις βίδες.

Τι σας έχω πει ρε; (όταν έλεγε τι σας έχω πει, ενώ μιλούσε σε έναν, ήξερε πως ήταν σαν ναμίλαγε σε όλους, αφού σε χρόνο ντε-τε θα το

μάθαιναν και οι άλλοι). Πρώτα πάει το κανονικό κεφάλι και μετά το δεύτερο. Πρώτα σκέφτεσαι και μετά δουλεύεις. Στο μάθημα «προσοχή» λοιπόν κόπηκες πανηγυρικά. Δεν ζήτησες βοήθεια από το μάστορά σου, τον συνάδελφό σου ή από εμένα σε τελική ανάλυση. Δεν πρόσεξες, δεν σκέφτηκες, δεν έκανες ότι έπρεπε σωστά, άρα μας έγραψες όλους στα μεγάλα βαριά σου τέτοια. Πάρτα να 'χεις λοιπόν και πάω παρακάτω. Μάθημα: Βίδες. Άνοιξε τα αυτιά σου γιατί λιγκουαφό δεν είμαι και σε κασέτα δεν θα στα γράψω να κάνεις «υπνοπαιδεία».

3

Οι βίδες το λοιπό είναι πράγματα θηλυκά και σαν τέτοια τις σέβεσαι και τις λογαριάζεις. Δεν την σεβάστηκες τη βίδα θα σου κάνει τσαλίμια, θα σε παιδέψει μπορεί και να σε τραυματίσει ανεπανόρθωτα. Δεν την λογαριασες το λιγότερο θα γρατζουνιστείς και το χειρότερο βάλτο μόνος σου στο τρελαμένο σου κεφάλι.

Αν το σκεφτείς οι βίδες, τα θηλυκά είναι που βαστάνε όλα τα αρσενικά και τα ουδέτερα σε ένα αυτοκίνητο. Μην βιαστείς να μου πεις για

τις πόρτες που έχουν βίδες. Οι βίδες κρατάνε τον μεντεσέ που είναι αρσενικός και αυτός κρατάει την πόρτα.

Άμα η βίδα είναι νέα και γυαλιστερή, το πολύ να θέλει λίγο ζέστη για να βγει και χτύπημα ποτέ. Καμιά δεν θέλει χτύπημα όπως καμιά γυναίκα. Θα χτύπαγες ρε την μάνα σου, την αδερφή, την γκόμενα ή την κόρη σου ποτέ; Τότε γιατί να χτυπήσεις την βίδα; Άμα είναι γριά και σκουριασμένη, εκεί θέλει την μαστοριά σου. Το μυαλό σου πα να πει. Τις πιο πολλές φορές είναι στρυφνή και δύσκολη. Δυσκίνητη. Θέλει βοήθεια πως να το πω. Θα βάλεις το λοιπόν, λαδάκι ή αντισκωριακό, θα την αφήσεις να πάρει ανάσες και μετά με το κατάλληλο εργαλείο θα την ξεβιδώσεις σιγά να μην τρομάξει. Θα σπάσει από την τρομάρα άμα πας με ορμή να την ζορίσεις ή θα τριγυρνάει τις βόλτες της στις αυλακιές και θα σε αποτρελάνει. Μαλακά, κατάλαβες μα... άντε να μην σε πω γιατί σε σέβομαι. Συμπέρασμα και κλείνω γιατί θα σε κυνηγήσει ο μάστορας που ρεμπέλιαζες εδώ και εκεί. Οι βίδες δεν θέλουν χτύπημα, δεν θέλουν ζόρι και αντριλίκια. Θέλουν μυαλό και το κατάλληλο εργαλείο για να μη σε φτύσουν. Αλήθεια τι κλειδί έβαλες είπες, δεκατεσσάρι; Βαρέθηκες ρε τεμπελόσκυλο να σηκωθείς να βρεις το δεκατρία; Δεν έχουνε τα FIAT δεκατεσσάρες βίδες.

Απαράδεκτος, ανεξεταστέος και τον Σεπτέμβρη με το κηδεμόνα σου...

Ξαλαφρωμένος ο μικρός, παρά την βαριά τιμωρία γύρισε να φύγει τρέχοντας.

Ρε που τρέχεις, από την άλλη είναι το μαγαζί. Όχι ρε μάστορα στο Μαράκι πάω, να της πω ότι καθάρισα μόνο με “δύο”, να χαρεί. !!!!!

4

- «Ρούλα...»

Η βραχνή σαν φαρυγγίτιδα φωνή, έσπασε την πεντάλεπτη σιωπή που επικρατούσε στο μισοσκότεινο δωμάτιο.

- «Σζςς, μην μιλάς... της απάντησε ο Λιάκος» (Ασημένιος ακόμη στην πραγματικότητα) με την επίσης βραχνή εφηβική φωνή.

Προσπαθούσε επί ένα πεντάλεπτο να συνειδητοποιήσει πως άφησε για πάντα τον κόσμο των εφήβων, σφραγίζοντας την πόρτα πίσω του και ανοίγοντας την πόρτα του κόσμου των ανδρών, με τη βοήθεια της Ρούλας.

Αυτής που μέχρι πριν λίγο, φώτιζε το κοκκινόμαυρο μισοσκόταδο τουωματίου με το

πρόσωπό της. Που κάλυπτε τα τριξίματα του ελαττωματικού άθλιου σουμιέ με τα βογκητά της.

Προσπαθούσε να κατέβει στην πραγματικότητα και να σταθεί στα πόδια του αλλά και να αποφύγει τις συστάσεις με ονόματα. Ήταν εκείνο το Ασημένιος που δεν τόλμαγε να το πει φοβούμενος τα χάχανα αυτής που πριν λίγο του παρέδωσε το κλειδί της πόρτας του αντρικού κόσμου.

Άμυνα λοιπόν, και βλέπουμε.

- «Ναι πες μας τώρα ότι παπάς, νονός και ο γέρος σου τακίμιασαν αποβραδīs στο καφενείο και είπαν ότι όταν σε σηκώσει ο παπάς στον αέρα «βαφτίζεται η δούλη του θεού κλπ» θα πει Ρούλα. Έτσι για να την φέρουν στην γκρινιάρια τη μάνα σου και να σου δώσουν το όνομα της πεθεράς της, που δεν την χώνευε.»

- Χαχαχαχαχα, σείστηκε ο σουμιές και το δωμάτιο ολόκληρο, από το χαχανητό της.

- «Σε καλό σου ρε λεβεντιά, σε καλό σου, καινούργιο συκώτι έκανα. Σιγά μην υπογράψανε και νιτερέσο και σιγά μην ήταν ο γέρος μου εκεί. Κόρη βάφτιζε και απαραίτητο δεν το βρισκε, να 'ναι παρόν στο μυστήριο. Μήπως νομίζεις πως μοίραζε γλυκά και μπουμπουνιέ-

ρες στον κόσμο ή κερνούσε ρακές στους καφενέδες για τις χαρές του; Εδώ δεν νοιάστηκε αν γεννήθηκα, τα βαφτίσια θα τον σκουτουριάζανε;»

- «'Ωπα έκανα φάουλ και συγγνώμη, έξυσα πληγή νομίζω...»

- «'Οχι αντράκι μου, δεν τρέχει κάστανο. Μην σκιάζεσαι και η Ρούλα δεν μασάει από τέτοια. Η Ρούλα είναι εδώ και χέστηκε γι' αυτούς που λείπουν ή που έλειψαν όταν έπρεπε», του είπε και του χάιδεψε το μάγουλο σαν να γνωρίζοντουσαν από παλιά. Σαν να ήταν ζευγάρι και εκείνη τον υπολόγιζε στο σεβντά και το μεράκι του.

Έτσι το ένιωσε εκείνο το χάδι. Έτσι το εισέπραξε, έτσι άρχισε να νιώθει να χαλαρώνει το μέσα του, από τους φόβους και τα άγχη που του φόρτωνε το όνομά του.

Πήγε να ανάψει τσιγάρο, της πρόσφερε πρώτα από το δικό του πακέτο αλλά κλείνοντας το κόκκινο SANTE σκέτο, έπαθε σοκ. Στο σημείο που φιγουράριζε η Μέριλιν, η ξανθιά θεά, σήμα κατατεθέν της μάρκας, είδε το πρόσωπο της Ρούλας. Στην πραγματικότητα δεν διέφεραν και πολύ. Αλλά να έρθει να στογγυλοκάτσει η φάτσα της πάνω στο πακέτο. Ρε τι έπαθα ο άνθρωπος; Την πάτησα με τη μία, δεν εξηγείται αλλιώς. Έτσι θα είναι

από δω και μπρος; Με κάθε μια που πηγαίνω θα την βλέπω μετά πάνω στα τσιγάρα; Να αλλάξω μάρκα δεν λέει, θα μου κάνουν το λαιμό “όργωμα”. Να κόψω το κοκό πάλι δεν λέει, γιατί όπως και να πεις καλό ήταν.

Φύσηξε φουρτουνιασμένος μια γερή προς το ταβάνι και την κοίταξε όλο απορία.

- «Τι έγινε, δεν σου άρεσε, σε χάλασε κάτι, τι στο διάολο έπαθες στα καλά του καθουμένου, τον ρώτησε με αληθινή έννοια στα μάτια.»

- «Με το συμπάθιο κιόλας ρε Ρούλα αλλά κοίτα το πακέτο μου. Είσαι εσύ αυτή; η κάνουν τα μάτια μου πουλάκια; Αυτή δεν είναι εκείνη η Αμερικάνα η Μέριλυν, την έχω δει κανα δυο φορές στα προσεχώς του σινεμά.»

- «Αυτή είναι, αυτή. Εγώ είμαι εγώ και όπως κάθε σωστή επαγγελματίας, προσπαθώ να της μοιάσω. Είναι βλέπεις η “φαντασίωση” κάθε αρσενικού στις μέρες μας. Θέλοντας και μη, γιατί τα χρόνια είναι ζόρικα και η δουλειά κομμένη, αφού ο “πανάγαθος” μου έδωσε αυτά τα χαρακτηριστικά, με λίγο “σοβάντισμα” τα ψιλοκαταφέρνω να της μοιάζω. Τώρα αν εσένα σου φαίνομαι σαν δίδυμη αδερφή της, σου χρωστάω ένα κέρασμα για το κοπλιμέντο και την ευχαρίστηση. Εντάξει μαγκάκο μου;»

- «Εντάξει και πάμε πάρα κάτω. Ρούλα από το Μαίρη, από Αργυρώ ή από κάτι άλλο;»
- «Εκεί κολλάς ρε “μπόλικε”, δεν σου φτάνει το κομμένο, το καλλιτεχνικό και θες το κανονικό, το οριτζινάλε;»
- «Άκου, στο μαγαζί μαϊμού και ιμιτασιόν ανταλλακτικά δεν βάζουμε. Ο μάστορας μου τα σιχάινεται και μου έχει κολλήσει το κουσούρι.»
- «Καααλώς, Ζαχαρούλα μεγάλη, Ζαχαρούλα από την ζάχαρη. Έτσι με βάφτισαν οι συγγενείς, μιας και γονιούς δεν γνώρισα. Ζαχαρούλα, αλλά μου χρωστάς και μένα κάτι.»
- «Τι σου χρωστάω;» της είπε και άρχισαν να τον καίνε τα κρεμμύδια. Ήρθε η ώρα της κρίσης. Έπεσε ο μαλάκας μόνος του στην παγίδα και τώρα πρέπει να γίνουν τα αποκαλυπτήρια. Αν ήταν κοντά σε ντουβάρι θα το είχε ισοπεδώσει τώρα, αν ήταν σε λαμαρίνα θα την είχε βουλιάξει μα και τραπέζι να είχε μπροστά του ανάποδα θα κοίταγε το ταβάνι. Εξυπνοπούλι μου την πάτησες άσχημα και τώρα να δω τη μαστοριά σου. Όλο το αίμα του λες και είχε ανέβει στα αυτιά του. Είχαν γίνει παπαρούνες. Τώρα;
- «Ένα όνομα ας πούμε δεν μου είπες ή ένα καλλιτεχνικό ψευδώνυμο διάολε. Πάνω στα

ντουζένια μου τι να φωνάζω; τεράστιε, μπόλικε, τι;»

- «Γιατί με περνάς για καλλιτέχνη και θες να έχω και ψευδώνυμο ρε Ρούλα;» είπε για να κερδίσει λίγο χρόνο. Κι ο κερδισμένος όμως χρόνος περνάει γρήγορα, έρχεται το πλήρωμά του. Όμως στα γρήγορα μυαλά τα πράγματα γίνονται αυτόματα και δίχως πολύ σκέψη οι αποφάσεις βγαίνουν στο φτερό.

- «Άκου να σου πω και σε προειδοποιώ γι' αυτό. Προτού σου πω το όνομά μου θα μου υποσχεθείς κάτι.»

- «Σαν τι πρέπει να υποσχεθώ για να μάθω ένα όνομα ρε φίλε;»

- «Ό,τι και να ακούσεις, θα βγάλεις το σκαμμό και δεν θα γελάσεις. Ό,τι σου πω θα μείνει σε αυτήν την άθλια κάμαρα, και δεν θα το ξανα συζητήσεις ποτέ, ούτε με τον ίδιο σου τον εαυτό.»

- «Για πάμε το λοιπόν ρε πριγκιπόπουλο που θέλεις και συμβόλαια τιμής για να μας πεις τι είπε ο παπάς στο βαπτίζεται ο δούλος του θεού. Μέσα, ότι πούμε εδώ και τέρμα.»

Ξαλάφρωσε λιγάκι, τα αυτιά του ξαναπήραν το κανονικό το “ανθρωπί” χρώμα, και με μια βαθιά ρουφηξιά ξεκίνησε.

- «Όλες οι αλάνες, τα γήπεδα και τα συνεργεία ξέρουν. Όλοι οι τύποι που με περιτριγυρίζουν ξέρουν κι αυτοί, κι ας κάνουν μόκο μπροστά μου, πίσω μου γελούν με το συμπάθιο κιόλας, σαν τις πουτανίτσες. Χασκογελάνε κάθε που πρέπει να ξεστομίσω το όνομά μου και κάθε που πρέπει να με φωνάξουν, λες και με βρίζουν.

» Έχω την ατυχία να με βαφτίσανε με το όνομα της γιαγιάς μου, γιατί είχε λυσσάξει ο γέρος μου να ακούσει το όνομα της μάνας του. Δεν έφταιγε η δόλια η “βάβα” μου, βασανισμένη γυναίκα ήταν και δυστυχημένη μέχρι τα βαθιά της γεράματα. Αυτό το παλιοτόμαρο ο πατέρας μου όμως, έχει όλη την ευθύνη και την κουβαλάει μαζί του εκεί που βρίσκεται. Μας ακούει τώρα και έχει κατορηθεί στα γέλια ο μπάσταρδος, αλλά ας είναι. Ήρθε η ζωή να τον πληρώσει με το νόμισμα που πλήρωσε εμένα, την μάνα και τα αδέρφια μου. Βλέπει τις χουρμαδιές ανάποδα, μακριά από εδώ για να μην έχουμε πολλά πολλά.

» Ασημένιο με βάφτισαν, για χατίρι του, και το κουβαλάω στην πλάτη όλα τα χρόνια της ζωής μου μέχρι τώρα. Με δουλεύουνε φιλόγαζι, με το παραμικρό οι πιτσιρικάδες και οι μαστόροι. Ως και οι γύφτοι οι παλιατζήδες που παίρνουν τα σιδερικά από τα μαγαζιά,

γελάνε κάτω από τα μουστάκια τους οι “λού-
λες”.»

Έλεγε, έλεγε, οχετός ο στόμας του. Φαρμάκι που μαζευότανε χρόνια μέσα στην ψυχή του. Πίκρα πιο πικρή και από καφέ για κηδείες και μνημόσυνα. Τα μάτια του είχαν σχεδόν βουρ-
κώσει και η φωνή του έκανε διαρκώς εκείνα τα κοκοράκια που κάνουν οι φωνές των εφή-
βων που χοροπηδάνε πότε σε νότες αντρικές, πότε σε παιδικές. Ξεφόρτωνε όμως. Αγαλλί-
αζε σιγά - σιγά και μαλάκωνε η ψυχή του.

Σα να ερχότανε πάνω το διαμάντι που έκρυβε στο βούρκο όλα τα χρόνια. Το ακατέργαστο πετράδι της αγάπης και της κατανόησης για όλους.

Όταν πια είχε γαληνέψει εντελώς, η φωνή φαρυγγίτιδα της Ρούλας έπιασε το νήμα και το νόημα.

- «Αντράκι μου μην σκιάζεσαι, δεν το γουστάρεις το Ασημένιος, δεν το ‘χεις. Λιάκο σε λένε από τώρα, που είναι βαρβάτο σαν και εσένα και άμα φύγεις από εδώ να πας να τους το πεις. Λιάκο με λένε μάγκες ο Ασημένιος ψό-
φησε. Τον κλάψανε οι ρέγκες.»

Ένα της χάδι και μια ματιά σαν αυτές που δίνου-
ν οι φλογερές γυναίκες στους άντρες τους για να τους ανεβάσουν στα ουράνια ήταν αρ-
κετά. Του τα έδωσε απλόχερα και εκείνος τα

βάστηξε στην τεράστια παλάμη του, φυλαχτό για μια ολόκληρη ζωή. Τα κράτησε ως το πολυτιμότερο δώρο και δεν το ξέχασε ποτέ.

Όταν πια έφευγε, κοντοστάθηκε στην πόρτα την κοίταξε από την κορφή ως τα νύχια και την καληνύχτισε γνωρίζοντας πως δεν θα την ξαναέβλεπε ποτέ. Το κατάλαβε και εκείνη και δίνοντας του ένα φιλί στο μάγουλο άφησε ένα δάκρυ της να τρέξει ελεύθερο.

Σαν αυτά τα διαμάντια που δεν εκτιμώνται ούτε λογαριάζονται στα περιουσιακά στοιχεία κανενός.

5

- Καλύτερα να με λες карабόσκυλο, παρά καπετάνιο. Χίλιες φορές το προτιμώ από το καπετάνιε. Ακούς καπετάνιε. Τι σχέση έχω εγώ ρε μπόμπιρα με τα πλάφια. Τα χέρια και τα ρούχα μου βρομοκοπάνε γράσο, καμένα λάδια και σκουριά. Δεν είναι άσπρα του αφρού και δεν μυρίζουν μοσχοσάπουνο.

- Εντάξει ρε μπάρμπα, τό'πιασα. Άλλο πλάφι και άλλο μάστορας. Άλλο карабόσκυλο και άλλο καπετάνιος. Карабόσκυλο θα σε λέω και εγώ, που το γουστάρεις.

- Καραβόσκυλο, μεταξύ μας όμως μικρέ, μην μας πάρουν με τα γιαούρτια στη γειτονιά και στα σόγια.

Είκοσι τρία χρόνια, πάσχιζε η θάλασσα να τον διαβρώσει, τον καραβόσκυλο, με όλους τους τρόπους. Τι με μακρινά ταξίδια σε μέρη εξωτικά, τι με λεφτά που οι μεροκαματιάρηδες δεν είχαν δει ούτε σε όνειρο, τι με γυναίκες και μεθύσια στα πιο απόμακρα λιμάνια του κόσμου, τι με καβγάδες και μαχαιρώματα. Τίποτα δεν κατάφερε, εκτός από μερικές χαρακίες στο πρόσωπο και το σκληρό από την αρμύρα του δέρμα. Η ψυχή του βράχος. Αμετακίνητη και καθαρή, ξεπλυμένη με ιώδιο και αλάτι. Καθαρή να λαμπυρίζει στον ήλιο.

Με αυτή την ψυχή, κράτησε το χέρι του Λιάκου, την ημέρα της κηδείας της μάνας του, και περπάτησαν μέχρι το καφενείο που οι συγγενείς και οι φίλοι θα έπιναν τον καφέ της παρηγοριάς.

Με αυτήν, όταν όλοι έφυγαν από τον καφενέ της συμφοράς και του πόνου, τον ανέβασε στα γόνατά του για να του ανακοινώσει την απόφασή του.

- Αγορίνα μου το ξέρω πως πονάς. Πως υποφέρεις τόσο όσο δεν το βαστάει η καρδιά σου. Όμως, μη σε κλετίζεσαι πασά μου, ο μπάρ-

μπας είναι εδώ. Θα μείνει εδώ, μαγκούφης είναι, θα σου σταθεί όπως πρέπει. Μαζί θα τα καταφέρουμε και μαζί θα πάμε παρακάτω. Θα δεις...

- Εντάξει μπάριμπα, όπως το λες, του είπε ο μικρούλης και χώθηκε στην караβοτσακισμένη αγκαλιά του, νιώθοντας ασφαλής και σίγουρος.

- Τι λες πάμε στο σπίτι ή γουστάρεις κάτι άλλο; Να σου πάρω ένα παγωτό;

- Όχι θείε, κουράστηκα, πάμε καλύτερα στο σπίτι.

Τότε και το έκανε ο караβόσκυλος. Το φρόντισε το παιδί όσο κανένας άλλος. Φώναξε μια γειτόνισσα να καθαρίζει το σπίτι μια φορά την εβδομάδα, του μαγείρευε ο ίδιος, βολτάρανε μαζί παντού, τον έντυνε και τον σπούδαζε μόνος του. Μάνα και πατέρας μαζί.

Στο σχολείο κανόνισε με τους δασκάλους τα πρεπούμενα, τους εξήγησε ποια είναι η κατάσταση, αλλά τους ζήτησε κιόλας να κρατάνε το ίσο. Ορφανός ορφανός, αλλά πρέπει να μάθει να δουλεύει και να σκέφτεται. Δεν έχει χατίρια και ελεημοσύνες. Σαν ίσος προς ίσο με όλους. Ξηγήθηκε ο μπάριμπα και ήξερε γιατί. Στις μάχες με τη φουρτουνιασμένη του ζωή ο μικρός, έπρεπε να βγαίνει νικητής, για να μην τον πάρει η κάτω βόλτα. Για να μην

ξεστρατίσει, στα βρώμικα της ζωής τα μονοπάτια.

Αλλά και ο Λιάκος τον βοήθαγε. Ήταν παιδί προικισμένο από την φύση του. Φτιαγμένο λες από υλικά δυσεύρετα και ανθεκτικά. Τον σεβόταν τον μπάρμπα και τον αγαπούσε. Η βαριά του φωνή και το θαλασσοδαρμένο του παρουσιαστικό δεν τον φόβιζε. Ποιο πολύ σιγουριά του γεννούσε στην παιδική του ψυχή, παρά φόβο.

Συνήθισαν ο ένας τον άλλο γρήγορα. Μάθανε ο ένας τα χούγια του αλλουνού και σε λίγο καιρό μπορούσαν να συνεννοηθούν με ένα βλέμμα. Λιγομίλητος ο караβόσκυλος, αλλά και ο Λιάκος δεν πήγαινε πίσω. Το ίδιο λιγομίλητος και ακόμη παραπάνω ήταν. Περπατούσαν με τις ώρες πολλές φορές και από το στόμα τους έβγαιναν δυο τρεις απαραίτητες κουβέντες. Παρόλα αυτά, ήξεραν από πριν, τι θα κάνει ο άλλος ή τι θέλει.

- Το καλοκαίρι κανόνισα να πάω για δουλειά στο φαναρτζίδικο, του είπε ένα μεσημέρι ο μικρός. Το καλοκαίρι που τελειώνω το Δημοτικό. Θα πάω μπάρμπα για δουλειά. Και στο σχολείο λέω να μην ξαναπάω. Καλά τα μαθηματικά και η Ιστορία, αλλά δεν μου ταιριάζουνε εμένα.

- Όπως νομίζεις. Άμα δεν τα θέλεις τα γράμματα, μην το κουράζεις, μόνο... (άφησε ένα κενό παίρνοντας μια βαθιά ανάσα) μόνο να ξέρεις πως και η μαστοράντζα θέλει γράμματα. Αλλιώς είναι να ξέρεις πέντε πράματα κι αλλιώς να είσαι στουρνάρι εντελώς.

- Τι εννοείς καπετάνιε; (η πρώτη και η τελευταία φορά ήταν αυτή για την προσφώνηση).

- Καλύτερα να με λες карабόσκυло, παρά καπετάνιο. Τα μάτια του μπάρμπα είχαν γουρλώσει στο άκουσμα της προσφώνησης από τον μικρό Λιάκο. Χίλιες φορές το προτιμώ από το καπετάνιε. Ακούς καπετάνιε. Τι σχέση έχω εγώ ρε μπόμπιρα με τα πιλάφια. Τα χέρια και τα ρούχα μου βρωμοκοπάνε γράσο, καμένα λάδια και σκουριά. Δεν είναι άσπρα του αφρού και δεν μυρίζουν μοσχοσάπουνο.

- Εντάξει ρε μπάρμπα, τό 'πιασα. Άλλο πιλάφι και άλλο μάλιστα. Άλλο карабόσκυло και άλλο καπετάνιος. Карабόσκυло θα σε λέω και εγώ, που το γουστάρεις.

- Карабόσκυло, μεταξύ μας όμως μικρέ, μην μας πάρουν με τα γιαούρτια στη γειτονιά και στα σόγια.

- Εντάξει, τι εννοείς όμως στουρνάρι εντελώς;

- Εννοώ πως άμα γουστάρεις μουτζούρα και σκόνη, πάρε μουτζούρα και σκόνη και δεν

τρέχει κάστανο. Να πας όμως τα βράδια σε μια σχολή, να μάθεις και πέντε πράματα για την μουτζούρα. Σου κόβει η γκλάβα σου και στην σχολή θα σε βοηθήσουν να γίνεις ο “μάστορας” και όχι ένας ακόμη μάστορας. Με έπιασες;

- Καλά τα λες νομίζω, αλλά άσε με να το σκεφτώ άμα πιάσω πρώτα δουλειά και θα σου πω.

Του άρεσε του караβόσκυλου που ο ανιψιός του είχε τα κότσια να πιάσει την ζωή από τα κέρατα από τόσο μικρός. Τον ανέβαζε στα μάτια του αλλά και τον έκανε να νιώθει σίγουρος πως τούτο το παιδί χαμένο δεν θα πάει. Γελούσε κάτω από τα μουστάκια του, αλλά δεν του έδειχνε την ικανοποίησή του για να μην πάρουν τα μυαλά του αέρα.

Και δουλειά έπιασε, και πρώτος από όλους βρισκόταν στο φαναρτζίδικο και γρήγορα μάθαινε. Έγινε γρήγορα αγαπητός στο μάστορα και τους συναδέλφους του στα γύρω μαγαζιά. Αποφάσισε να πάει και στην σχολή κι ας ήταν κουραστικό για ένα παιδί στην ηλικία του. Το πρωί δουλειά, το βράδυ σχολή και διάβασμα. Ο караβόσκυλος καμάρωνε για το ανίψι του και του το έδειχνε πια. Δεν τον φοβόταν. Τον είχε πείσει ότι χαμένος δεν πρόκειται να πάει γιατί ήταν γεννημένος μαχητής της ζωής.

- Λέω γιε μου να ξαναμπαρκάρω, του είπε ένα απόγευμα που έπιναν οι δυο τους καφέ στο πίσω μπαλκόνι. Πέρασαν τα χρόνια, μεγάλωσες και τα κουμαντάρεις περίφημα. Ανάγκη δεν με έχεις. Άσε που τελειώνουν και τα έτοιμα και πρέπει να τα αναπληρώσουμε για τα στερνά μας. Μου λείπει και η θάλασσα, δέκα χρόνια μακριά της είναι πολλά.

- Όπως νομίζεις ρε караβόσκυλο, αν το τραβάει η ψυχή σου και δε σε κρατάει ο τόπος, τα πέλαγα σε περιμένουν.

- Τα έχω κανονίσει όλα, πήγα στην εταιρία, πλήρωσα την υπόλοιπη σχολή σου, η γυναίκα θα έρχεται μια φορά την βδομάδα να σου καθαρίζει. Όσο για το μαγειρέμα, σου έχω εμπιστοσύνη, ξέρεις να μαγειρεύεις και δεν σε φοβάμαι.

- Και πότε με το καλό;

- Σε καμιά βδομάδα...

- Καλοτάξιδος να είσαι. Όχι πως το θέλω να φύγεις αλλά δεν το θέλω να κάθεται δεμένος για χάρη μου στην στεριά και να σαπίζεις. Να πας μπάριμπα, να πας να γεμίσει το συκώτι σου οξυγόνο. Να πας.

- Γιε μου με ξαλαφρώνεις από ένα βάρος. Να είσαι καλά λεβεντιά μου.

Ο караβόσκυλος έφυγε, έτρεξε να αλυχτήσει τα κύματα όπως τράβαγε η ψυχή του. Να παλέψει με την αρμύρα και την σκουριά, με το καμένο λάδι μηχανής και τα σκοτάδια του μηχανοστασίου.

Αγαλλίαση ένιωσε και γαλήνη όταν πια το κορμί του έμεινε στα βάθη του ωκεανού. Είχε καταφέρει να “ρίξει” στην κοινωνία και να παραδώσει στους ανθρώπους έναν ακόμη άνθρωπο της προκοπής. Ένα πλάσμα στολίδι και φωτεινό παράδειγμα για πολλούς.

Ο πόνος που προκάλεσε στον Λιάκο ο χαμός του ήταν μεγάλος, αλλά όχι αρκετός να τον καταβάλλει, να τον λυγίσει. Τον πένθησε καθώς έπρεπε και του άξιζε. Γνώριζε όμως πως από κάπου μακριά, από της θάλασσας τα βάθη τον καμάρωνε.

- Να είσαι καλά ρε караβόσκυλο, να είσαι καλά εκεί που βρίσκεσαι, έλεγε κάθε φορά που κατέβαινε στο λιμάνι και πέταγε ένα γαρίφαλο στην θάλασσα, αφήνοντας ένα δάκρυ να κυλήσει από τα μάτια του. Περισσότερο από ευγνωμοσύνη παρά από λύπη. Έτσι κι αλλιώς ήξερε πως ο μπάρμπας ήταν εκεί που του άρεσε και του ταίριαζε περισσότερο.

Με την αρμύρα αντάμα και με την θάλασσα αγκαλιά.

6

-Τι με κοιτάς ρε Λιάκο; Δεν θέλω ούτε να την κοιτάω την χαρχάλω. Μια σκουριά με τέσσερις ρόδες είναι και δεν τό 'χω σκοπό να φάω τα λυσσακά μου να την κάνω αυτοκίνητο.

- Καλά ρε μάστορα και το ανθρωπάκι δεν το λυπάσαι που έφυγε με κατεβασμένα τα αυτιά. Αυτό έχει, μ' αυτό πάει στην αγορά και φορτώνει τηνπραμάτεια για το μαγαζί του, μ' αυτό πάει καμιά βόλτα την κυρά του, μ' αυτό κουμαντάρει τη ζωή του.

- Και τι με νοιάζει εμένα ρε, δεν την θέλω την χαρχάλω στο μαγαζί. Δεν τη θέλω το καταλαβαίνεις.

- Κι άμα ...

- Άμα τι ρε;

- Λέω άμα την αναλάβω εγώ; Άμα καθίσω εγώ να τη φτιάξω;

- Τι λες ρε; Έχουμε τόση δουλειά στο μαγαζί και θα ασχολούμαστε με τα σαπάκια;

- Όχι ρε μάστορα, όχι την ώρα της δουλειάς. Μετά θα κάθομαι ...

- Και μπορείς ρε “μαστοράκο” να την κάνεις τη σαπίλα αυτοκίνητο;

- Αυτοκίνητο όχι μάστορα, λουλούδι θα την κάνω. Λουλούδι να τη ζηλεύεις και να κοπανάς την ξερή σου την κεφάλια στα ντουβάρια.
- Στοίχημα ρε λιμοτάγαρο, στοίχημα ότι δεν μπορείς.
- Πάει...
- Άμα την σουλουπώσεις ρε, όλη η αμοιβή δική σου. Αν όμως δεν τα καταφέρεις θα μου δουλεύεις τσάμπα ένα μήνα. Είσαι;
- Μέσα μάστορα, μέσα. Μόνο που θα μου κάνεις χώρο να δουλεύω.
- Εντάξει ρε, έγινε. Άντε να δω πόσα απίδια πιάνει ο σάκος σου.

Η διαμάχη και το στοίχημα έπεσαν για ένα FORD TAUNUS 12M του '65. Ο κυρ Κώστας ο μπακάλης το είχε από καινούργιο. Όλη του η δουλειά και η οικογένεια είχαν περάσει από αυτό το αυτοκίνητο. Το είχε ξεμπινιάσει. Πέρασαν τα χρόνια, το αμάξι σκούριαζε όσο μεγάλωνε ο κυρ Κώστας, το είχε τρακάρει και όπου μπορούσε να φανταστεί κανένas. Και που έπαιρνε μπροστά και που τσούλαγε θαύμα ήταν. Τόσο χρέπι.

Τώρα στα στερνά του επαγγελματικού του βίου, αποφάσισε να το “μαζέψει” και να το

κρατήσει, έτσι σαν ενθύμιο μιας ζωής. Για να αγοράσει καινούργιο δεν έλεγε. Ήταν πανάκριβα. Άσε που είχε μάθει στην χαρχάλω και δεν βουλευόταν σε κανένα άλλο. Δεν υπήρχαν πια αυτοκίνητα με ολόκληρο κάθισμα για τρεις μπροστά. Δύο ο κυρ- Κώστας που είχε φουσκώσει από το τσιμπολόγημα και μια για την γυναίκα του την “σαρδέλα”, τόσο φτενή ήταν. Σα σαρδέλα. Αδύνατη και γυναίκα μπακάλη, μια χαρά της το είχαν κολλήσει το παρατσούκλι “η σαρδέλα”.

Τα πόδια στα αυτιά ο Λιάκος, μια και δυο στο μπακάλικο.

- Κυρ-Κώστα τα κλειδιά και σβέλτα.

- Γιατί ρε μικρέ, τι τα θες τα κλειδιά;

- Σβέλτα σου λέω, πριν το μετανιώσει ο άλλος και κάνεις το αμάξι γλάστρα για τα ζαρζαβατικά.

- Εκεί πάνω είναι, πάρτα.

- Που είσαι κυρ-Κώστα, ξέχασε το αμάξι για κάνα μήνα. Βρες τρόπο να κάνεις τι δουλειές και τις τσάρκες σου. Μετά από κάνα μήνα έλα από το μαγαζί να το πάρεις. Μην πηγαινοέρχεται. Δεν θα δεις τίποτα. Κανένας δεν θα δει, μέχρι να γίνει αμάξι το ερείπιο.

- Καλά ρε, αλλά ...

- Τίποτα κυρ-Κώστα, όπως σου είπα. Τίποτα.
Μην αρχίσεις τα σουρτα φέρτα. Μ' ακούς;

Πριν προλάβει να απαντήσει άκουσε την μηχανή της χαρχάλως να αγκομαχάει στο στενό.

- Ωχ αδερφέ μου λες να την πάτησα; Αυτό θα διαλυθεί πριν φτάσω στο μαγαζί. Λες να την πάτησα και να δουλεύω τσάμπα για κάνα μήνα; Τον ζώσανε τα φίδια. Του κοπήκανε τα ήπατα, αλλά ξόρκιζε το κακό.

- Πάμε ρε, όλα θα γίνουν όπως πρέπει. Λουλούδω θα την φωνάζουν την χαρχάλω σε κάνα μήνα. Λουλούδω!

Όταν το μεσημέρι έφυγαν όλοι από το μαγαζί, κάθισε πάρα πίσω. Να κάνει χώρο, να μαζέψει ότι χρειαζόταν και να στήσει το αμάξι σε ένα σημείο που δεν θα ενοχλούσε στη διάρκεια της μέρας που όλοι θα έτρεχαν από 'δω κι από 'κει δουλεύοντας και βρίζοντας.

Με τα χίλια ζόρια το έβαλε στο μαγαζί, το κουμαντάρισε μην χτυπήσει κανένα άλλο. Μια έσβηνε, μια δούλευε, άντε να κάνεις μανούβρες ανάμεσα στις κολώνες και τα εμπόδια. Στο τέλος το έσβησε τελείως και το πάρεκαρε με τα χέρια και σπρώχνοντας.

- Άντε κυρά μου, τώρα οι δυο μας, άντε και να δούμε τι θα δούμε.

Το τάκαρε στα τρίποδα με φόβο ψυχής μην φύγει από την σκουριά το σασί και πήγε να το σκεπάσει με ένα μουσαμά όταν σαν φλασιά του κατέβηκε η πρώτη ιδέα.

Αυτό από καινούργιο τό 'χει ο μπακάλης. Δες να έχει ακόμη το “βιβλίο” του καταχωνιασμένο πουθενά;

Στο ντουλαπάκι, ναι στο ντουλαπάκι θα είναι. Σιγά μην το διάβασε ποτέ ο μπακάλης. Για μπλοκ θα το πέρασε και θα έκανε λογαριασμούς.

Στο ντουλαπάκι ναι, αλλά πώς ανοίγει το ρημάδι που είναι μπλοκαρισμένο; Κατσαβίδι ίσιο, φακό και προσοχή μην το αποτελειώσουμε πριν της ώρας του.

Κρακ, άνοιξε το κουτί του παραδείσου.

Ωχ θεέ μου. Μόνο εγώ λείπω από δω μέσα. Δεν είχες ρε μπακάλη άλλο ντουλάπι να βάζεις πράγματα; Αλλά και εσύ ρε “σαρδέλα”, εδώ τα παρατάς τα κραγιόν και τα καθρεφτάκια;

Ψάξε, ψάξε το βρήκε. Κι όμως ήταν εδώ. Σε κατάσταση πιο άθλια κι από την χαρχάλω, αλλά εδώ.

Το έβαλε στην πίσω τσέπη της φόρμας, σκέπασε, κλείδωσε και έφυγε.

Γραμμή Λιάκο για το σπίτι, έχουμε διάβασμα.

Εμμονή του έγινε. Το μυαλό του δεν έφευγε από το “manual” του αυτοκινήτου και βάλθηκε να το χαζεύει με τις ώρες. Ήταν το αναθεματισμένο στα αγγλικά γραμμένο.

- Α ρε μπάρμπα, είχες δίκιο τελικά. Να μην μείνω στουρνάρι. Είχες δίκιο.

Του έφταναν όμως οι εικόνες και η τεράστια φαντασία του. Ε, και ότι είχε μάθει στην σχολή, βοήθαγε κι αυτό. Βάλθηκε να θυμηθεί την όψη της χαρχάλως και να την συγκρίνει με την αρχική της κατάσταση όπως φαινόταν στις εικόνες του βιβλίου. Μετά έπιασε χαρτί και μολύβι και έγραψε μια προς μία τις ζημιές που έπρεπε να διορθωθούν. Τι ανταλλακτικά ήθελε, τι εργαλεία, σε ποιους από την μαστοράντζα της γειτονιάς θα ζητούσε βοήθεια. Έτσι κι αλλιώς όλα δεν θα τα κατάφερνε μόνος του. Δεν ήταν δα και παντογνώστης.

Του πήρε ώρα πολύ το “σχέδιο”, αλλά στο τέλος τα κατάφερε να δώσει σχήμα και μορφή στο μυαλό του για το τι έπρεπε να κάνει. Από που θα ξεκινήσει και πως θα πάει βήμα προς βήμα.

Περασμένες τέσσερις έπεσε για ύπνο και ακόμη το μυαλό του ήταν ένα μελίτσι. Οι ιδέες

έπεφταν βροχή. Κάποια στιγμή αποκοιμήθηκε με το χαρτί στο χέρι και το μολύβι ανάμεσα στα δόντια.

- Καλώς τον το μάστορο Λιάκο. Τι έγινε ρε, τακτοποιήσες είδα. Είσαι έτοιμος;

- Καλημέρα μάστορα, έτοιμος είμαι, το απόγευμα αρχίζω την μάχη.

- Εντάξει Λιάκο, άσχετα από το στοίχημα, αν κάπου κολλήσεις εδώ είμαι. Και να χάσω πάλι κέρδος θα είναι για το μαγαζί. Μπλάστρωσέ το εκεί πέρα το σαράβαλο στο στόκο, ρίξε και ένα βάψιμο και όλα καλά θα είναι.

- Όχι μάστορα, καλό θα σου κάνει αν χάσεις το στοίχημα από καλή δουλειά και όχι από απάτη. Τι θέλεις δηλαδή, να πιάσει καμιά βροχή και ο μπακάλης να κάνει τσουλήθρα στον Κηφισό; Εσένα σου πάει;

- Έλα καημένεεεε, που κολλάς, κάνε αυτό που σου λέω, μην σκοτώνεσαι!

- Λουλούδι είπαμε μάστορα, λουλούδι θα παραδώσουμε, όχι μπλαστρωμένη μαϊμού.

- Έγινεεεε, κάνε ότι γουστάρεις, βοήθεια αν θες εδώ είμαι.

Η μέρα κύλησε αργά, λες και μεγάλωσε ξαφνικά ένα πράγμα, ρε παιδί μου. Κάθε τρεις και λίγο, έβγαζε το μπλοκάκι του και σημείωνε.

Πότε μια ιδέα για το ένα, πότε για το άλλο.
Στον καφέ, στο κολατσιό με τους άλλους, όλο
και σημειώνει.

- Τι γράφεις όλη την ώρα ρε; Τό 'ριξες ξαφ-
νικά στην ποίηση; Σε χτύπησε κεραυνοβόλα
κανένας έρωτας και γράφεις.

- Όχι ρε μπαλαμά, ποιος έρωτας; Έχω δου-
λειά το απόγευμα και μάλιστα πολύ σοβαρή.

Έφυγαν όλοι από το μαγαζί. Μάζεψε τα τε-
λευταία εργαλεία στον πάγκο και άναψε τσι-
γάρο καθισμένος απέναντι από το σαπάκι. Το
κοίταγε πριν το ξεσκεπάσει σαν να μιλούσε
μαζί του νοερά. Σα να λογαριαζόταν μαζί του
πριν αρχίσει τη δουλειά.

-Και τώρα αρχίζει η μάχη.

Ξεσκέπασε το θηρίο και άρχισε να το γδύνει
σιγά σιγά από τα περιφερειακά ανταλλακτικά
του.

Τα απαραίτητα εργαλεία τοποθετημένα με
την σειρά τους σε μια γωνιά, σαν σε χειρουργεί-
ο, ένας χώρος που από πριν είχε καθαρίσει
δεχόταν τα μέρη του αυτοκινήτου. Όλα τα-
κτοποιημένα και όλα με την σειρά τους. Μέ-
χρι και ξεχωριστά κουτάκια για τις βίδες είχε
μαζέψει και έγραφε στο εξωτερικό τους μέρος
την προέλευσή τους. Δεν ήθελε στο τέλος να
μείνει με ένα μάτσο αχρησιμοποίητες βίδες,

πράγμα που συμβαίνει συχνά όταν διαλύεις και ξανά μοντάρεις ένα αυτοκίνητο. Σημαίνει ότι κάποια μέρη δεν μπήκαν σωστά στη θέση τους.

Το σχέδιο περιλάμβανε τρία βασικά βήματα. Το πρώτο ήταν να μείνει το αμάξι σκέτος σκελετός. Κουφάρι. Έτσι που κάθε αμυχή, κάθε πληγή σαπίλας να γίνει ορατή.

Καθόλου εύκολη δουλειά. Ήταν σαν να έπρεπε να ξαναφτιάξει ένα αυτοκίνητο από την αρχή. Όλα του τα σημεία, όλες του οι λεπτομέρειες να αποκατασταθούν χωρίς απώλειες.

Όλη αυτή η ιστορία του στοίχισε δεκάδες ώρες δουλειάς και ξενυχτιού. Δεν βιαζόταν και κυρίως δεν έκανε κινήσεις που θα μπορούσαν να προκαλέσουν μεγαλύτερη ζημιά.

Για ό,τι δεν ήξερε φώναζε τους συναδέλφους από τα γύρω μαγαζιά, μηχανικούς, ηλεκτρολόγους, τζαμάδες, ταπετσήρηδες και όποιον τέλος πάντων ήταν ειδικός. Πριν το κάνει όμως, έριχνε μια ματιά στο “βιβλίο”. Ήθελε να τα ελέγχει όλα και να κατευθύνει τους βοηθούς.

Αποκατάσταση. Ήταν το δεύτερο βήμα. Το πιο σοβαρό και πιο δύσκολο. Με το μυαλό στο να χρησιμοποιήσει όσο το δυνατόν λιγότερο

στόκο, ξεκίνησε να αποκαθιστά τις σάπιες λαμαρίνες από μέσα προς τα έξω. Πατώματα, πορτ μπαγκαζ, χώρος μηχανής, εσωτερικά φτερών και πάει λέγοντας. Κοπτοραπτική. Μικρά και μεγάλα κομμάτια λαμαρίνας, κόπηκαν, κολλήθηκαν, κουρμπαρίστηκαν, πήραν το αρχικό σχήμα και μπάλωσαν όλο το αυτοκίνητο όπου η σκουριά είχε εισχωρήσει. Επί της ουσίας ξανά έφτιαχνε ότι είχε φτιαχτεί στο εργοστάσιο με μηχανήματα, αλλά χρησιμοποιώντας τα χέρια και κυρίως το μυαλό του. Όσο και αν ακούγεται εύκολο, κάθε κομμάτι ήθελε σκέψη και πρόβλεψη για το πως θα δέσει σε ένα σύνολο. Αυτή ήταν και η δυσκολία.

Αλλά στα δύσκολα φαίνεται η θέληση και το πείσμα. Ο καλός ο καπετάνιος που φαίνεται στην φουρτούνα.

- Διάκο φεύγω, θες τίποτα;
- Όχι μάστορα μου, όλα εντάξει.
- Σου έφαγε την ψυχή το χρέπι ρε, πλάκωσέ το να το τελειώνεις. Μη βασανίζεσαι ρε μάστορα.
- Τά 'παμε μάστορα. Λουλούδι.
- Καααλά, αλλά εγώ σου το ξαναλέω, πλάκωσέ το το ρημάδι να τελειώνεις και να ξεκουραστείς.

- Δεν κουράστηκα. Άσε και θα δεις σε λίγο.

Είχε πια φτάσει στο στάδιο εκείνο όπου ήταν τα πάντα έτοιμα για να πέσει το πρώτο χέρι ασταριού με το πιστόλι. Αυτό που όταν έπεφτε θα έδειχνε την μορφή που θα έπαιρνε η δουλειά του. Θα ξανά έδειχνε αυτοκίνητο η χαρχάλω.

Αυτή η στιγμή ήταν εκείνο το απόγευμα.

Πήρε τις ανάσες του, ετοίμασε τα απαραίτητα και άναψε τσιγάρο.

-Τώρα γέρο μου θα ξανανιώσεις, είπε και πήρε το αεροπίστολο στο χέρι του. Στην αρχή έτρεμε λίγο, από συγκίνηση. Στα μάτια του όμως είχε την εικόνα “μετά” και έπαιρνε κουράγιο για να αρχίσει.

Όταν η άχνα από το αεροπίστολο κάθισε, το αποτέλεσμα τον έκανε να ψηλώσει δύο με τρεις πόντους. Να αισθανθεί τεράστιος μέσα στο τεράστιο κορμί του. Για μια ώρα καθόταν και το χάζευε χωρίς να έχει στο μυαλό του τίποτα. Ένα κενό, τα είχε καλύψει όλα η εικόνα του αποκαταστημένου πρώην σάπιου αυτοκινήτου.

Περίμενε να στεγνώσει, το σκέπασε με το μουσαμά και έφυγε.

Ήταν η πρώτη βραδιά που έπεσε στο κρεβάτι και ένιωσε η κούραση να του κλείνει τα βλέφαρα. Παραδόθηκε στην αγκαλιά του Μορφέα, ήρεμος και χαλαρός. Η αποκατάσταση είχε ολοκληρωθεί κυρίως στο μυαλό και το σώμα του, μετά από μερόνυχτα ανησυχίας και αγωνίας.

- Με κέρδισες ρε μπαγάσα. Δεν ξέρω τι θα κάνεις από δω και μετά, αλλά αυτό που βλέπω είναι η ήττα μου, τακαρισμένη. Χαλάλι σου τα φράγκα που θα δώσει ο μπακάλης. Χαλάλι σου.

- Ευχαριστώ μάστορα, αλλά να τα μοιραστούμε τα φράγκα, στο μαγαζί σου έγινε όλη η δουλειά και δεν μου πάει.

- Αυτό που σου λέω και μην το συζητάς, το στοίχημα είναι στοίχημα και το κέρδισες. Μη νομίζεις, όταν η χαρχάλω βγει στο δρόμο, διαφήμιση για το μαγαζί θα είναι και έτσι έχει αποζημιωθεί κι αυτό κι εγώ.

Η μέρα της παράδοσης, καλύτερα του θριάμβου δεν άργησε να έρθει. Το τελικό μοντάρισμα μετά το βάψιμο ήταν υπόθεση που ανέλαβαν όλοι οι μαστόροι της γειτονιάς με την καθοδήγηση του Λιάκου. Όλοι οικειοθελώς έτρεξαν να βοηθήσουν στα τελειώματα. Φρόντισαν κάθε λεπτομέρεια που θα βοηθούσε

στην τελική εικόνα του αυτοκινήτου την ώρα που ο μπακάλης θα ερχόταν να το παραλάβει.

Τους τράβηξε όλους ο σκύλος απάνω του. Τους προκάλεσε το ενδιαφέρον να βγάλουν όλη την μαστοριά και την τέχνη τους. Ποιοι; Όλοι αυτοί που ξινίζανε τα μούτρα όταν ο κυρ Κώστας σχεδόν τους παρακάλαγε να αναλάβουν το χρέπι για να το φτιάξουν. Αυτοί που έστριβαν γωνία πριν το μπακάλικο για να μην τους γίνει φόρτωμα ο μπακάλης και η σαρδέλα.

Το δάκρυ στο φουσκωμένο μάγουλο του μπακάλη φάνηκε και το χαμόγελό του δεν περιγραφόταν.

- Τι έκανες εδώ ρε μάστορα; Είναι αυτό το αμάξι μου; Δεν το πιστεύω, δεν το χωράει η χοντροκεφάλια μου.

- Κυρ -Κώστα, όλα τα έκανε ο Λιάκος και σε αυτόν τα χρωστάς όλα. Μας έβαλε τα γυαλιά ο τσόγλανος, μας πήρε τα σώβρακα. Σ' αυτόν να πεις ευχαριστώ. Όλοι οι άλλοι κοπριές είμαστε.

- Την Κυριακή το μεσημέρι η “σαρδέλα” (το ήξερε το παρατσούκλι της γυναίκας του), θα μαγειρέψει μοσχαράκι με μακαρόνια. Τώρα που κρατάει ο καιρός να έρθετε με τον μικρό να φάμε στην αυλή.

- Κυρ- Κώστα, δεν το έκανα μόνος μου. Δουλέψανε όλοι οι μαστόροι της γειτονιάς άλλος λίγο άλλος πολύ.

- Ε και γι' αυτό σκας ρε τεράστιε. Μακαρόνια στο μαγαζί έχω μπόλικα, θα πάρω και μωσχάρáκι για όλους και θα το γλεντήσουμε όλοι μαζί. Η αυλή είναι μεγάλη και μας χωράει όλους. Γι' αυτό σκας;

- Άμα είναι έτσι μέσα, το κρασί δικό μου. Μη λέει κι ο μάστορας πως τό 'φαγα το στοίχημα μοναχός μου.

-Ρε άντε από κει μπόμπιρα που θα πει ο μάστορας, άντε, ο μάστορας καμαρώνει. Να φέρεις από το καλό του καρβουνιάρη, μην πας και πάρεις τον ξυδιά του άλλου και μας κάνει το κεφάλι κουδούνι!

7

- Λιάκο μου, φεύγω, πάω το φόρεμα της κυρίας Φρόσως για δοκιμή. Έχει γάμο αύριο και το βιάζεται. Άφησα το φαΐ στο τραπέζι, αν πεινάσεις φάε, μπορεί να αργήσω.

- Εντάξει κυρία Γιούλα. Δεν πειράζει, θα σε περιμένω να φάμε μαζί. Μέχρι να τελειώσει ο "Πάνος" και οι "Λαϊκοί Βάρδοι" θα χαζέψω

λίγο εδώ. Δεν πειράζει, κάνε την δουλειά σου. Α, πες χαιρετίσματα στον Παντελή και τα παιδιά.

Η ατμόσφαιρα στο δωμάτιο του караβόσκυλου, κάθε απόγευμα, χειμώνα καλοκαίρι, γέμιζε από τις πενιές των “Λαϊκών Βάρδων” και την γαλήνια φωνή του Πάνου Γεραμάνη. Έρχονταν από ένα παλιό ραδιόφωνο BLAUKPUNT, που η βελόνα του δεν ξεκόλλησε ποτέ από την συχνότητα του Β' Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Κάθε απόγευμα στο μικρό δωμάτιο ο Λιάκος περιπλανιόταν στα παλιά караβίσια βιβλία του μπάρμπα, καθισμένος στην κουνιστή ψάθινη πολυθρόνα του. Μερικές φορές, χάζευε από το παράθυρο τα σπουργίτια να χοροπηδάνε στην γέρικη βερικοκιά του κήπου.

Το κράτησε το δωμάτιο ανέπαφο στο χρόνο. Όπως ήταν εκείνη την τελευταία μέρα που ο караβόσκυλος έφυγε για το τελευταίο του ταξίδι. Το καθάριζε μόνος του και σκάλιζε τις αναμνήσεις του με τα μπιμπελό που έφτασαν στην μικρή βιβλιοθήκη από όλα τα λιμάνια του κόσμου. Θυμόταν τις ιστορίες του μπάρμπα με νοσταλγία και αγάπη.

Άλλες φορές πάλι, κάρφωνε το βλέμμα του στο κάδρο με τους ναυτικούς κόμπους και προσπαθούσε με το μυαλό του να καταλάβει

πώς φτιάχνονται, πώς λύνονται και πώς δένονται.

Η κυρία Γιούλα, η σύντροφος της ζωής του πάλι, πλάσμα επίσης εξαιρετικό, αντιλαμβάνεται την ανάγκη του να ταξιδεύει με το μυαλό του, να απομονώνεται σε έναν χώρο προσωπικό και διακριτικά φρόντιζε πάντα την αγαπημένη του ώρα να τον αφήνει μόνο του. Κρατούσε μια ισορροπία σε αυτό που λέγεται συμβίωση, κοινή ζωή, συζυγικός βίος.

Ήταν μια γλυκύτατη ύπαρξη η Γιούλα. Δυσανάλογα μικροκαμωμένη για τα δεδομένα του γίγαντα Διάκου, αλλά δυνατή, τόσο που να κρατάει την ψυχή του σε άνθιση και ευημερία όσο πέρασαν τα χρόνια.

Συναντιόνταν επί βδομάδες στην ίδια στάση του τρόλεϊ όσο εκείνος πήγαινε στην σχολή τα βράδια και εκείνη κατέβαινε στο κέντρο στη δική της σχολή για μοδίστρες.

Στην αρχή, δεν έδιναν σημασία ο ένας στον άλλο, όσο κι αν μέσα τους γίνονταν μικρές εκρήξεις άγχους κάθε φορά που τα βλέμματά τους διασταυρώνονταν. Λίγο η ντροπή, λίγο η κούραση που κουβάλασαν μέσα τους από τις πρωινές δουλειές τους, το άφηναν το σαράκι του έρωτα να τρυπώνει μέσα τους χωρίς να του πολυδίνουν σημασία. Το άφηναν να ωριμάζει χωρίς να το καταλαβαίνουν.

Η Γιούλα θαύμαζε το μεγαλόσωμο αγόρι και το επεξεργαζόταν από την κορφή ως τα νύχια. Ας μην είχαν μιλήσει ποτέ, όποτε βρίσκονταν στην στάση ένωθε πως τίποτα και κανένας δεν μπορούσε να την ενοχλήσει όσο εκείνος ήταν εκεί.

Ο Λιάκος πάλι, με την άκρη του ματιού του, δεν έχανε την παραμικρή της κίνηση ο μπαγάσας και κρυβόταν κάθε που εκείνη σήκωνε το βλέμμα τάχα για να κοιτάξει στο απέναντι μπαλκόνι. Τόση δύναμη σε τόση μικρή συσκευασία σκεφτόταν. Καλά το λένε, τα ακριβά αρώματα που μπαίνουν σε μικρά μπουκαλάκια.

Το κρυφτούλι κάποια στιγμή σταμάτησε. Ένα ντροπαλό δικό της χαμόγελο, ένα δικό του “γεια” και μια μέρα με τις απαραίτητες συστάσεις, πως σε λένε, πού πας, πού δουλεύεις, όταν αναγκαστικά κάθισαν δίπλα δίπλα γιατί δεν υπήρχαν άλλες θέσεις κενές.

Ένα απότομο φρενάρισμα του τρόλεϊ και αστραπιαία ο Λιάκος την άρπαξε πριν πέσει στο μπροστινό κάθισμα και χτυπήσει με το κεφάλι στο κάγκελο.

- Τρόμαξες, της είπε γεμάτος ανησυχία στο βλέμμα του.

- Όχι, καλά είμαι, σε ευχαριστώ πάντως που με γλίτωσες από ένα μεγάλο καρούμπαλο.

- Είσαι σίγουρα καλά;

- Ναι καλά είμαι, μην ανησυχείς, του είπε, τρισευτυχισμένη για την ανταπόκρισή του. Καλά είμαι.

Εκείνη η διαδρομή του τρόλεϊ, κράτησε μια ολόκληρη ζωή. Παρά το γεγονός ότι αρχικά δεν μπορούσαν να βρουν την αρχή του νήματος, να αρχίσουν μια κουβέντα, από ντροπή και συστολή, μπήκαν σε αυτό το τρόλεϊ και δεν ξανακατέβηκαν ποτέ.

Μια μικρή μόνο διακοπή, όταν ο Λιάκος πήγε να υπηρετήσει την μητέρα πατρίδα, κόντεψε να τους κοστίσει ακριβά. Να χαθούν και να μην ξαναβρεθούν, αλλά η ζωή είχε καταστρώσει τα σχέδια της και αυτά δεν ανατρέπονται με καμία δύναμη.

- Ρε μπαγάσα, έχεις κάψει καρδιές. Μια ψυχή έχει ανοίξει αυλάκι από το πέρα δώθε έξω από το μαγαζί, του είπε ο μάστορας στην τελευταία άδεια πριν απολυθεί.

- Ποια ρε μάστορα;

- Εκείνη η μικροκαμωμένη ομορφούλα που δουλεύει στις κυρα – Φωφώς της μοδίστρας.

- Δεν την ξέρω ρε μάστορα, πλάκα μου κάνεις;

- Άστα τα σάπια σου ρε, μαζί δεν πηγαίνατε στην σχολή πριν φύγεις. Μαζί δεν γυρνάγατε; Σε ποιον τα πουλές αυτά ρε λαμόγιο, στο μάστορά σου; Μασάει κουτόχορτο ρε ο μάστορας;

- Για την Γιούλα μιλάς ρε μάστορα; Εγώ νόμιζα ότι...

- Τα νομίσματα είναι για τους κουμπάρδες, άστα αυτά σε εμένα. Το ξέρεις δεν σε παίρνει. Ήρθε τάχα μου δήθεν μια μέρα η κυρά - Φωφώ τις προάλλες να φτιάξει ένα φτερό στο αμάξι της και άρχισε τα “που χάθηκε εκείνο το παιδί”, και “τι καλό παιδί που είναι”, και “πότε απολύεται”. Δασκαλεμένη ήταν από την μικρή που μάλλον χρειάζεται “οδοντίατρο”. Μετά το φτερό άρχισαν τα σουρτα φέρτα και την μέρα που ήρθε η κυρά της να πάρει το αυτοκίνητο ήταν μαζί της. Έκοβε τα ντουβάρια με τα μάτια. Τι λες να έφαχνε; Εμένα; Οι άλλοι δεν ήταν εδώ, οπότε; Αυτό που σου λέω. Τράβα να μπαλώσεις καμιά σκελέα και άσε τους κουμπάρδες και τα νομίσματα.

Και σκελέα μπάλωσε, και παντελόνι και τα εθνόσημα που είχαν ξηλωθεί αλλά και την ζωή του. Τα βρήκαν τα λόγια τους και οι δυο, είχαν να πουν πολλά και τα είπαν και συνέχισαν να τα λένε για πάντα. Κράτησαν μόνο εκείνη την ευγένεια και τον σεβασμό που προκαλούσε ο

ένας στον άλλο. Τα κράτησαν σαν φυλαχτό.
Για πάντα.

Τον μεγάλο έρωτα, τον αντάρτη, τη φωτιά, σαν να τον προσπέρασαν γρήγορα. Ωρίμασε μέσα τους η αγάπη πολύ γρήγορα και παραμέρισε ο έρωτας για να περάσει και να στρογγυλοκάτσει στις καρδιές τους και να μείνει εκεί, ως σεβασμός, νοιάξιμο, στοργή, φροντίδα παντοτινή.

Παιδιά δεν έκαναν. Το λόγο δεν τον έμαθαν ποτέ, αλλά και δεν έριξαν ποτέ το φταιξιμο ο ένας στον άλλο. Δεν φαρμάκωναν ότι τους χάρισε η ζωή με εκείνα που τους στέρησε. Ζούσαν ο ένας για τον άλλο και αυτό τους ήταν υπέρ αρκετό για να νιώθουν ευτυχισμένοι. Άλλωστε τόσα και τόσα παιδιά πέρασαν από τα χέρια τους, άλλα σαν μαθητευόμενοι μαστόροι από τον Λιάκο, άλλα από τα χέρια της Γιούλας σαν μοδίστρες. Τους έδιναν ότι αυθεντικό και γνήσιο είχαν μέσα τους και αυτό τους γέμιζε.

- Από όλες τις εκδρομές Λιάκο μου που κάνουμε, ξέρεις ποια μου αρέσει περισσότερο;

- Ποια κυρία – Γιούλα; (κυρία ήταν στην ψυχή του, έτσι την αποκαλούσε πάντα είτε ήταν μόνοι τους είτε ήταν με κόσμο. Της έδινε κύρος έτσι και αξία)

- Όταν πάμε στο Σούνιο με φεγγαράδα και χαζεύουμε τον ουρανό. Τότε που οι κολώνες και τα μάρμαρα φωτίζονται και η θάλασσα λαμπυρίζει από κάτω. Μου θυμίζουν τότε που κόντεψα να χτυπήσω στο κάγκελο και με κράτησες. Έτσι ένιωσα τότε. Σαν να σε έλουζε ένα φως και να ήσουν όρθιος και αγέρωχος σαν κολόνα αρχαία που θα με φυλάει για πάντα.

- Και γιατί δεν το έλεγες τότε κυρία Γιούλα; Είχες πάθει γλωσσοδέτη σαν και μένα ε; Που ήθελα να σου πω χιλιάδες πράγματα και από τα πολλά μπέρδεψα και δεν είπα τίποτα.

- Ντρεπόμουν βρε Λιάκο, τι ήμουν τότε; Ένα κοριτσάκι, άμαθο και μαζεμένο. Με θόλωνες και εσύ έτσι μεγάλος που ήσουν, τι να σου έλεγα;

- Ναι και με άφησες να φύγω, σκέτος και ρέμπελος για την αγκαλιά της μητέρας πατρίδας. Να ξαπλώνω κάτω από καναδέζες.

-Χα, χα, χα άλλο πάλι και τούτο. Όταν μου πρωτοείπες για τις καναδέζες, ζήλεψα. Τι διάολο έλεγα, τι στρατόπεδο είναι αυτό που έχουν και καναδέζες για τους φαντάρους. Νόμιζα πως ήταν γυναίκες, πού να πάει το μυαλό μου σε αυτοκίνητα.

- Είχα γελάσει με την ψυχή μου τότε κυρία Γιούλα που ζήλεψες με τις καναδέζες, την

Καλλιόπη και το “πλοίο της αγάπης” . Ακόμη και τώρα το σκέφτομαι και γελάω καμιά φορά μόνος μου.

- Ε, μα πού να πάει το μυαλό μου σε αυτοκίνητα, τουαλέτες και σκουπίδια. Σε αγγαρείες και βρωμιά.

8

- Σιγά ρε μάστορα, μην κάνεις θόρυβο θα φύγει κανένα δοκάρι από την χαμοκέλα και θα μας έρθει στο δόξα πατρί.

- Φυλάξου και βάλε κράνος.

- Ναι να έρθει κανένας πελάτης και να με βρει με το κράνος να γίνω ρόμπα.

- Άμα φοβάσαι, να βάλεις πασουμάκια όταν έρχεσαι στη χαμοκέλα. Να σου πάρουμε και ένα ζευγάρι γάντια να μην σκονιστούν τα ζαχαροκαμωμένα σου χεράκια.

- Σιγά μην βάλω και φούστα κλαρωτή για να έρθω, ρε Λιάκο

- Ε τότε, παρ’ αλλιώς και τράβα να βγάλουμε τον προφυλακτήρα γιατί ξημερώσαμε. Έλα με το τρία και προσεκτικά, πάαααμεεε!

Ήταν τους πρώτους μήνες που είχε απολυθεί από φαντάρος και ήταν στα μέλια με την κυρία Γιούλα, όταν του καρφώθηκε η ιδέα να ανοίξει δικό του μαγαζί.

Να δουλεύω όσο θέλω και να κάνω τα κουμάντα μου, σκεφτόταν. Να έχω το κεφάλι μου ήσυχο και να δουλεύω με τους δικούς μου ρυθμούς. Όχι πως το μαγαζί και ο μάστορας του κακόπεφταν. Ίσα – ίσα, αλλά να, να μην φτιάξουμε και κάτι δικό μας ρε παιδί μου.

Πρώτα το κουβέντιασε με την κυρία Γιούλα.

- Το σκέφτομαι, της είπε, το σκέφτομαι σοβαρά να φύγω από το μεροκάματο. Να φτιάξω ένα δικό μου μαγαζί, και να επισκευάζω μόνο σαπάκια και σακαράκες. Με τα καινούργια δεν μου πάει. Όλα έτοιμα είναι. Βγάζεις το παλιό, βάζεις το καινούργιο και αυτό είναι όλο. Εγώ θέλω να δουλεύω και να σκέφτομαι, τα χέρια μου να είναι η προέκταση του μυαλού μου. Δεν τα μπορώ τα ετοιματζήδικα και τα εύκολα.

- Άμα είναι έτσι Λιάκο μου, προχώρα. Μην σε νοιάζει, είμαι και εγώ εδώ. Έχω και κάτι οικονομίες, να βάλουμε και τα δικά σου να πάρεις τα εργαλεία και προχωράμε. Έτσι κι αλλιώς τα χέρια σου χρυσάφι βγάζουν, όχι ότι πολυσκαμπάζω από αυτοκίνητα αλλά ακούω κα-

μιά φορά τις πελάτισσες στο μαγαζί όταν έρχονται για πρόβα και συζητάνε. Μας το έφτιαξαν τέλειο το αυτοκίνητο η μία, έχουν έναν μάστορα που φτιάχνει αγγέλους η άλλη, είναι και μικρός ξαναλέει η πρώτη. Να το κάνεις Λιάκο μου, να το κάνεις και εγώ μαζί σου. Αργότερα αν οι δουλειές σου πάνε καλά, παίρνουμε και δύο ραπτομηχανές να ράβω κανένα φόρεμα στην γειτονιά να συμπληρώσω και εγώ.

- Καλά τα λες κυρία Γιούλα, αύριο θα μιλήσω στο μάστορα. Αλλά για τις οικονομίες σου ούτε που να το συζητάς. Άστα να βρίσκονται για την κακιά την ώρα. Να μην με έχεις και εμένα ανάγκη. Άμα θέλεις πάρε τις μηχανές σου και στρώσου στην δουλειά από τώρα. Μέχρι να γίνει η χαμοκέλα μαγαζί έχουμε χρόνο.

Την άλλη μέρα δεν άφησε τον χρόνο του να πάει χαμένος.

- Μάστορα το μεσημέρι θέλω να μιλήσουμε, του είπε.

- Τι είναι ρε Λιάκο, συμβαίνει κάτι σοβαρό;

- Όχι ρε μάστορα, θα σου πω το μεσημέρι, μην ανησυχείς.

- Σκέφτομαι μάστορα να ανοίξω μαγαζί. Δεν λέω πως είναι άσχημα κοντά σου. Ψωμάκι έχω φάει όλα τα χρόνια, τη δουλειά μου την

έμαθες και σου χρωστάω πολλά, αλλά λέω να κάνω το βήμα. Θα το στήσω στην χαμοκέλα ...

- Το ζύγισες καλά ρε ψηλέ; Έχει πίκρες και ευθύνες το μαγαζί. Άσε που δύο μαγαζιά στην ίδια γειτονιά είναι πολλά, δε νομίζεις;

- Όχι ρε μάστορα, δεν με κατάλαβες. Αλλά δεν φταις κι εσύ, εγώ δεν σου είπα. Θα επισκευάζω μόνο τα σαπάκια και τις σακαράκες του παλιού καιρού. Δεν θέλω να μπλέξουμε τα μπούτια μας και να πεινάμε και οι δύο στο τέλος. Ύστερα με τα καινούργια εγώ βγάζω σπυριά, δεν τα μπορώ. Εντάξει να βοηθήσουμε κανένα χριστιανό να φτιάξει το αμάξι του που το έκανε βίδες ο γιος του, αλλά δεν τα μπορώ εγώ αυτά. Εμένα δωσ' μου χρέπια. Τέτοια θέλω να επισκευάζω. Τέτοια που θέλουνε μυαλό και δουλειά μαέστρική, όχι κονσέρβες.

- Λιάκο είναι δύσκολο. Σε ευχαριστώ που ξηγιέσαι ντόμπρα και σταράτα, που με λογαριάζεις και δεν θέλεις να μου μπεις σφήνα στην δουλειά, αλλά είναι δύσκολο λεβεντιά μου. Για τις υποχρεώσεις που έχει ένα μαγαζί δεν σου τα λέω τα ξέρεις καλύτερα και από εμένα. Με τα ανταλλακτικά τι θα κάνεις ρε;

Άμα το αμάξι έχει καβαλήσει τη δεκαετία, αρχίζουν να λείπουν ανταλλακτικά για την επισκευή. Τα ψάχνεις με το φανάρι και δεν τα

βρίσκεις. Άσε που οι περισσότεροι ιδιοκτήτες δεν τα καταλαβαίνουν αυτά. Το χρέπι τους θέλουν να φτιάξουν και δεν νοιάζονται ποσώς για το πώς και το γιατί. Νομίζουν πως το σαπάκι είναι λιμουζίνα και θέλουν να το δουν όπως ήταν όταν το πρωτοαγόρασαν. Ρε ξαναβιώνει ο γέρος; Ένεση βοϊδόζουμο να του κάνεις, χαΐρι δεν βλέπει. Που πας ρε τρελέ να μπλέξεις.

- Μάστορά μου τα ξέρω αυτά, αλλά να που είμαι κολλημένος από τότε που έφτιαξα την χαρχάλη του μπακάλη και δεν ξεκολλάω με τίποτα. Άμα δω και αποειδώ μην σκας, ξέρω τι θα κάνω. Μεροκάματο ξανά στο μάστορα και φούρνος μην καπνίσει, εκτός αν δεν με θέλει ο μάστορας.

- Άντε ρε από κει, ο μάστορας πάντα θα σε θέλει και μην ξανακούσω παπαριές.

Η χαμοκέλα γρήγορα με πολύ προσωπική δουλειά του Λιάκου και της κυρίας Γιούλας, από ένα εγκαταλειμμένο βρώμικο χώρο, μετατράπηκε σε μαγαζί κατάλληλο να χωράει δύο μεγάλα αυτοκίνητα. Οι παλιοί χωμάτινοι τοίχοι σοβατίστηκαν από την αρχή, τα ηλεκτρικά και τα υδραυλικά αποκαταστάθηκαν, το μισοκατεστραμμένο μωσαϊκό παλιάς εποχής επισκευάστηκε, οι τζαμαρίες αντικαταστάθηκαν. Έφεξε ο τόπος μετά από πολλές πολλές ώρες και μέρες δουλειάς. Απογεύματα

συνήθως γιατί δεν ήθελαν να χάνουν και τα πρωινά μεροκάματα. Τα πάντα μπήκαν στην θέση τους. Ο πάγκος, τα εργαλεία (τα απαραίτητα στην αρχή), τα κουτιά για τις βίδες. Χειρουργείο το ήθελε ο μαστρο Λιάκος το μαγαζί του. Να ξέρει που είναι το κάθε τι χωρίς να χάνει χρόνο να το βρει. Το μεράκι του για αυτό που έκανε και η αγάπη του για την δουλειά του, τον έκαναν απαιτητικό κυρίως από τον εαυτό του. Αλλά τον ακολουθούσε και η Γιούλα στα σχέδια και τις επιθυμίες του. Δεν του έμπαινε εμπόδιο γιατί καταλάβαινε πως στο μυαλό του ήταν όλα σχηματισμένα σαν ζωγραφικός πίνακας που παρεμβάσεις δεν σήκωνε. Απλά εκτελούσε ότι της έλεγε και του συμπαραστεκόταν τότε με ένα καφέ, κάτι για να τσιμπήσει και να κάνει ένα διάλειμμα για να ξεκουραστεί. Γι αυτό η τελική εικόνα που πήρε η χαμοκέλα δημιουργούσε ένα ευχάριστο συναίσθημα σε όποιον έμπαινε μέσα. Πέταγε ο σεβασμός και η κατανόηση στην ατμόσφαιρα και την γλύκαινε.

Τα κατάφεραν, έφεραν σε λογαριασμό το χάος και ετοίμασαν το μαγαζί όσο πιο γρήγορα μπορούσαν. Τα διαδικαστικά τα ανέλαβε όλα ένας φίλος από τα παλιά που είχε σπουδάσει λογιστής, έτσι σαν δώρο για το καινούργιο τους ξεκίνημα.

Εγκαίνια και πολυτέλειες δεν υπήρξαν. Μόνο ένας καλός μεζές από τα χεράκια της Γιούλας, ένα ουζάκι με τον μαστορά, τον καλό φίλο του Λιάκου τον Μανώλη με την γυναίκα του και τον Παπά Νίκο που ήρθε να διαβάσει δυο αράδες Ευαγγέλιο έτσι για το καλό. Όλα τα άλλα ήταν και τα θεωρούσε περιττά ο Λιάκος. Δεν είχε μάθει στην χλιδή και την επίδειξη. Τα απέφευγε κιόλας γιατί δεν τα μπορούσε.

- Καλημέρα, είστε ο κύριος Ηλίας;

- Καλημέρα σας, μάλλον ο Λιάκος θέλετε να πείτε.

- Τι να σου πω παιδί μου, τον Λιάκο μου είπαν να ζητήσω και είπα να το κάνω πιο επίσημο. Λιάκος σκέφτηκα θα είναι το όνομα που τον φωνάζουν φίλοι και γνωστοί.

- Όλοι Λιάκο με φωνάζουν.

- Α καλά τότε Λιάκο. Είμαι ο μπαντζανάκης του Κώστα του μπακάλη. Έχουμε παντρευτεί δύο αδερφές.

- Μάλιστα, τι κάνει ο κυρ Κώστας; Έχω καιρό να τον δω. Έμπλεξα με το μαγαζί και έχω καιρό να περάσω από εκεί.

- Καλά είναι, καλά. Μεγαλώσαμε Λιάκο, πέρασαν τα χρόνια.

- Εντάξει μια χαρά είστε. Καλοστεκούμενος και κοτσονάτος που λένε. Μην τα λέτε αυτά.

- Άκου που σου λέω παιδί μου. Μεγαλώσαμε. Να εγώ μόλις πήρα την σύνταξή μου από την υπηρεσία και τώρα κάθομαι και μετράω τις ώρες που δεν περνάνε εύκολα. Φύγανε και τα παιδιά στα σπίτια τους. Μείναμε δυο κούτσουρα με την κυρά μου.

- Και ποιος καλός άνεμος σας έφερε από δω κύριε...

- Γιώργος.

- Κύριε Γιώργο λοιπόν.

- Είδα το αυτοκίνητο του Κώστα και έμεινα με το στόμα ανοιχτό. Έχεις κάνει τέλεια δουλειά. Μου άρεσε πολύ και με παρακίνησε να φτιάξω και εγώ το δικό μου. Έχω ένα ίδιο Ford, τα αγοράσαμε μαζί την ίδια μέρα με τον Κώστα. Ε τότε, δεν κυκλοφορούσαν και πολλά μοντέλα. Μην κοιτάς σήμερα. Δεν το άλλαξα ποτέ. Μου έφτανε και μου περίσσευε, μετά ήρθαν και τα παιδιά, οι υποχρεώσεις, τα μετράγαμε δεκάρα δεκάρα να τα φέρουμε βόλτα. Να τα ντύσουμε, να τα ταϊσουμε, να τα σπουδάσουμε μετά, καταλαβαίνεις.

- Καταλαβαίνω κύριε Γιώργο, καταλαβαίνω.

- Τώρα πια που πήρα την σύνταξη είπα να το αλλάξω, αλλά δεν πάει η ψυχή μου να το πετάξω. Το βολεύομαι και το έχουμε συνηθίσει. Άσε που όταν το είπα στα παιδιά μου βάλανε τις φωνές. Δεν θέλουν με τίποτα να το αποχωριστούν. Έχει όμως γεράσει το έρμο και θέλει τα μαζέματα του. Όχι σαν του Κώστα, αλλά τα θέλει.

- Μην ανησυχείς κύριε Γιώργο, θα το φτιάξουμε και θα καμαρώνεις. Φέρτο αύριο να το ξεκινήσουμε και σε δεκαπέντε μέρες θα είναι έτοιμο. Μόνο μην μου ανησυχείς. Όλα θα γίνουν όπως πρέπει.

- Εντάξει Λιάκο, αύριο λοιπόν.

Ένα καλοβαλμένο ευγενικό γεροντάκι ήταν ο κύριος Γιώργος. Τίποτα απάνω του δεν θύμιζε “κόπο” και κούραση. Τα χέρια του καθαρά και περιποιημένα, αβασάνιστα ήταν. Όπως και τα ρούχα του, καθαρά και ταιριασμένα στην εντέλεια. Έβγαζε όμως μια απίστευτη ευγένεια το βλέμμα του και αυτό συγκινούσε τον Λιάκο περισσότερο από ό,τι το ευγενικό γεροντάκι έμελλε να είναι ο πρώτος πελάτης στο μαγαζί του.

Το αυτοκίνητο φτιάχτηκε, με την εμπειρία που είχε από την χαρχάλω του μπακάλη του φάνηκε παιχνιδάκι. Είχε κρατήσει και το “βι-

βλίο” ο κύριος Γιώργος, με σημειώσεις για όλες τις επισκευές έκανε, βοήθαγε και αυτό. Το μόνο που δυσκόλευε λίγο την κατάσταση ήταν αυτό που ακόμη και στα πιο σύγχρονα αυτοκίνητα δεν βρίσκεις. Είχε από την μάνα του εγκατεστημένο ένα pic-up αυτοκινήτου Philips. Ναι pic-up αυτοκινήτου για δίσκους σαρανταπέντε στροφών. Ο μπακάλης το είχε ξηλώσει από νωρίς, μιας και η “σαρδέλα” ήθελε να ακούει τις μουσικές της από κασετόφωνο 8 truck, για να μην αλλάζει συνέχεια δίσκους. Ο κύριος Γιώργος όμως, πιστός στην παράδοση. Κουβαλούσε ακόμη το αρχείο με τους δίσκους και ας είχε χαλάσει το pic-up.

Του έκανε ευχάριστη παρέα το γερόντι όσο ο Λιάκος δούλευε. Τον καταλάβαινε. Συνταξιούχος, στο σπίτι δεν είχε τι να κάνει, είχε και την ανησυχία του τι θα γίνει με το αμάξι. Τον βοήθαγε με τα εργαλεία, συζητούσαν κιόλας. Μια χαρά τα πήγαν οι δυο τους δεκαπέντε μέρες. Ως και στο Μοναστηράκι κατέβηκαν μαζί να βρουν ανταλλακτικά για το pic-up και ένα μαστορα που έμαθε ο Λιάκος πως υπάρχει ακόμη και κάτι περισσότερο θα ήξερε να τους πει, για το σπάνιο εκείνο pic-up.

- Λιάκο με ξανάνιωσες παιδί μου. Βλέπω το αυτοκίνητο και συγκινούμαι. Το είχα ξεγράψει, για να πω του στραβού το δίκιο. Έλεγα

πάει, όπως σκούριασα εγώ, σκούριασε κι αυτό και θα το πετάξω.

- Σώπα κύριε Γιώργο. Παλικαράκι είσαι. Αν δεν σε είχα εδώ μαζί μου όχι δεκαπέντε, μήνα και βάλε θα έκανα. Μήνα για να μην πω δύο.

- Να είσαι καλά παιδί μου. Να πάνε καλά οι δουλειές σου και μην φοβάσαι τίποτα. Είσαι “ο μάστορας” και όχι ένας ακόμη μάστορας. Αυτό θα σε βοηθήσει να πας μπροστά.

Ωχ, τι είπε τώρα. Αυτό δεν μου είχε πει κι ο караβόσκυλος όταν του είπα θα πιάσω δουλειά; Αυτό δεν μου είχε πει;

Κοίταξε την φωτογραφία του μπάρμπα του που είχαν τοποθετήσει με την κυρία Γιούλα σε ένα τοίχο της χαμοκέλας, πίσω από το μικρό γραφείο και άφησε ένα ελεύθερο δάκρυ να κυλήσει από τα μάτια του.

Αχ ρε караβόσκυλε, παντού μπροστά μου σε βρίσκω, αχ, είπε και άναψε ένα Sante σκέτο, της αναπόλησης και της ανάμνησης. Ανακουφιστικό!!!

- Όπως είσαι, παρτ’ αλλιώς και στρίβε..

- Ρε Λιάκο μύγα σε τοίμπησε, τι έπαθες.
- Μύγα και μέλισσα και σφίγγα και ότι θες ρε σκαρπινάκια, παρτ' αλλιώς και δίνε του για να μην έχουμε αγκαλιάσματα και χειροφιλήματα.
- Κάτσε ρε γιατί αγριεύεις....
- Ακόμη δεν είδες τίποτα, στρίβε σου λέω, στρίβε.

Η χαμοκέλα θα μπορούσε να αποδειχθεί, φλέβα χρυσού για τον Λιάκο. Η φήμη του εξαπλώθηκε γρήγορα. Ξεπέρασε τα όρια της γειτονιάς και όποιος σκεφτόταν να ανακατασκευάσει το “σαπάκι” του, ήξερε που έπρεπε να πάει. Δεκάδες αυτοκίνητα περνούσαν από τα χέρια του. Από κάθε γωνιά της Αθήνας. Οι ιδιοκτήτες τους, κυρίως άνθρωποι μεγάλης ηλικίας ή τα παιδιά τους έφερναν τα παλιά παρατημένα αυτοκίνητα, σάπια μέχρι το κόκαλο και έπαιρναν “σινιαρισμένες” αστραφτερές και ξανανιωμένες λαμαρίνες. Του κουτιού.

Ήταν οι εποχές που είχε γίνει μόδα η ανακατασκευή. Η “ματαιοδοξία” των ανθρώπων έφτανε στα όρια της τρέλας. Άλλος ήθελε να παντρευτεί και για γαμπριάτικο αυτοκίνητο ήθελε ένα ξαναφτιαγμένο σαράβαλο, άλλος ήθελε να γυρίσει ταινία εποχής, άλλος να μπει

στο μάτι του γείτονα όταν αγόραζε καινούργιο αυτοκίνητο κι επισκεύαζε το παλιό σαν “αντίκα”. Δέσχες φίλων των παλιών αυτοκινήτων ξεφύτρωναν σαν τα μανιτάρια, εκθέσεις αυτοκινήτων χωρίς παλιά αυτοκίνητα δεν νοούνταν ως εκθέσεις, στεγασμένες μάντρες αυτοκινήτων δεν επιτρεπόταν σχεδόν να μην έχουν στην βιτρίνα ένα απαστράπτον σαραβαλάκι.

Το κλίμα της εποχής και της αγοράς φώναζε από μακριά. Χρήμα, πολύ χρήμα για όποιον ήξερε ή τέλος πάντων καμωνόταν πως ήξερε να φτιάχνει παλιά αυτοκίνητα. Πολλά από τα “παιδιά του Λιάκου” έπιασαν το νόημα και δεν άφησαν την ευκαιρία να πάει χαμένη. Έφαγαν ψωμάκι από αυτήν την υπόθεση. Εκμεταλλεύτηκαν στο ακέραιο την γνώση που είχαν αποκτήσει δίπλα του και έβγαζαν μεροκάματο από αυτήν.

Η πίεση όμως της δουλειάς, οι βιαστικοί πελάτες, κυρίως έμποροι, τους έσπρωχναν να παρασπονδήσουν από εκείνη την εμμονή του μαστορά τους στην καλή και τίμια δουλειά. Σίγουρα αν πάρεις ένα χρέπι στα χέρια σου και παρουσιάσεις ένα αστραφτερό αυτοκίνητο η διαφορά είναι τεράστια. Ο πελάτης ευχαριστείται και πληρώνει αδρά την ευχαρίστησή του αυτή. Όμως, αυτή η βιομηχανία

που στήθηκε, δεν επέτρεπε συναισθηματισμούς και μεράκι στην δουλειά. Έγιναν πράξη τα λόγια του παλιού μάστορα του Λιάκου : “Μπλάστρωσέ το εκεί πέρα το σαράβαλο στο στόκο, ρίξε κι ένα βάψιμο και όλα καλά θα είναι.”

Τα έβλεπε όλα αυτά ο Λιάκος και ένιωθε στεναχώρια. Ήταν σαν κάποιος να πρόδιδε τις αρχές και τα πιστεύω του. Σαν κάποιος να κοροΐδευε τον κόσμο. Από την άλλη καταλάβαινε και την ανάγκη των παιδιών να ζήσουν τις οικογένειές τους . Για πόσο άραγε θα κρατούσε αυτή η τρέλα, αυτή η μόδα;

Όμως στο μυαλό του όλο αυτό δεν χωρούσε και δεν ζυγιαζόταν καλά. Ήταν ανισόρροπο και απρεπές.

- Το έκανες πάλι το θαύμα σου ρε σιδηρόστοκε..

- Γιατί το λες αυτό ρε Λιάκο;

- Κοίτα τον εαυτό σου στον καθρέφτη και θα καταλάβεις. Μην μου γελάς εμένα ένοχα και μην πανηγυρίζεις πως τελείωσες ένα αμάξι.

- Γιατί δεν είναι καλό, κοίτα κούρμπες, κοίτα αρμούς , κοίτα χρώμα.

- Ρε παλιολαμόγιο, πήγαινε να πουλήσεις φύκια για μεταξωτές κορδέλες σε κανέναν άλλον κι όπως γυρνάς ρίξε μια ματιά να δεις, έρχομαι; Ρε άμα πάρω ένα μικρό σφυρί και το ακουμπήσω αυτό θα σπάσει σαν πασχαλιάτικο αυγό. Θα πέσουν οι στόκοι και θα σκουπίζεις μια βδομάδα να τους καθαρίσεις.

- Ξέρεις όμως πόσα; του είπε ο παλιός του βοηθός κλείνοντας το ένα μάτι πονηρά και κάνοντας την χαρακτηριστική κίνηση με τα χέρια όταν πρόκειται να μιλήσει κάποιος για λεφτά.

- Ένα θα σου πω, τώρα τα αρπάζεις και δουλεύεις τον κόσμο φιλό γαζί. Όταν όμως αρπάζεις τίποτα φιλές από κανένα δυσαρεστημένο, μην έρθεις να μου κλαυτείς γιατί θα αρπάξεις κι άλλες τόσες.

- Δεν θα αλλάξεις ποτέ ρε μάστορα. Ποτέ όμως...

- Όχι ρε δεν θα αλλάξω. Είμαι καλά όπως είμαι, τάχω καλά με το Λιάκο και δεν σκοπεύω να ξαγρυπνάω μετά από κάθε λαμογιά που θα κάνω.

- Λιάκο ο κόσμος αλλάζει, ξύπνα. Μπορείς να κονομήσεις τρελά. Όσα βγάζουμε όλοι μαζί, κι άλλα τόσα. Ξύπνα!!!

- Εσείς ρε να 'ρθείτε στα συγκαλά σας και να σοβαρευτείτε. Τα έχετε κάνει όλα ίσωμα και χρήμα και δεν λογαριάζετε τίποτα, του είπε και έφυγε από το μαγαζί.

Κάθε μέρα έδινε τέτοιες μάχες, κάθε μέρα φαρμακωνόταν από την ασχήμια και την απρέπεια και τρελαινόταν. Δεν το άντεχε όλο αυτό.

Όσο δε εξελισσόταν έτσι ανεπίτρεπτα για τον δικό του αξιακό κώδικα η κατάσταση, τόσο σκύλιαζε και δούλευε με τιμότητα και καθαρά. Δεν άφηγε να τον επηρεάσει το κλίμα της εποχής. Εκεί, πιστός σε αυτό που ένιωθε πως ήταν σωστό.

- Κοίτα τι όμορφα παλιά αυτοκίνητα έχουν εδώ, άκουσε κατά τύχη μια κουβέντα ενός νεαρού ζευγαριού σε μια έκθεση. Κοίτα αυτά τα δύο, δεν είναι υπέροχα έτσι που τα έχουν ξαναφτιάξει; έλεγε η μικρή κοπέλα και στα μάτια της καθρεφτιζόταν η ώρα του γάμου της με το ένα από τα δύο στολισμένο για την περίπτωση.

Ήταν ένα Zephyr 4 και ένα Citroen DS . Το Zephyr είχε περάσει από την χαμοκέλα. Είχε επάνω του μερικές δεκάδες ώρες δουλειάς,

μεράκι και απεριόριστη αγάπη. Το Citroen ήταν φτιαγμένο ποιος ξέρει που και πως, αλλά ήταν υποφερτά εμφανίσιμο στο έμπειρο μάτι του.

- Συγγνώμη κοπελιά που παρεμβαίνω, μπορείς να μου πεις κάτι.

- Φυσικά του είπε και τον κοίταξε όλο απορία για αυτό που θα άκουγε.

- Είπες πως σου αρέσουν αυτά τα παλιά αυτοκίνητα, έτσι δεν είναι;

- Ναι τα βρίσκω και τα δύο υπέροχα. Με ταξιδεύουν σε άλλες εποχές και θα ήθελα με ένα από αυτά να πάω νύφη στο γάμο μου, τι λες και εσύ αγάπη μου, είπε στον νεαρό δίπλα της.

- Και με ποιο από τα δύο θα ήθελες να πας;

- Να σας πω, αυτό το μεγάλο μπλε είναι ωραίο αλλά δεν γνωρίζω ούτε την μάρκα του. Το άλλο πάλι, το Citroen, μου αρέσει που είναι αστραφτερό και κόκκινο. Πολύ θα μου άρεσε να πάω με αυτό, στην πιο αστραφτερή μέρα της ζωής μου. Αλλά θα μου πείτε σε αυτές τις περιστάσεις το σκούρο χρώμα δεν είναι πιο επίσημο;

- Έχεις δίλημμα ε; της είπε χωρίς να φανερώσει ποιος ήταν και γιατί ρωτούσε. Την άφηνε μόνο να χαζεύει και να ονειρεύεται.
- Έχω, η αλήθεια είναι αυτή, αλλά τώρα που τα κοιτάω, κάτι δεν μου αρέσει στο κόκκινο.
- Για πες, τι είναι αυτό.
- Να κοιτάξτε, όπως πέφτει το φως από τις λάμπες, νομίζω πως το χρώμα στο κόκκινο κάνει ένα μικρό κυματισμό. Σαν να βρίσκεται κάτι πάνω στην λαμαρίνα του και δεν φαίνεται λεία και καθαρή η γραμμή της. Αυτό νομίζω δεν είναι πολύ ωραίο και αν κοιτάξετε όλα τα καινούργια αυτοκίνητα δεν το έχουν. Στο μπλε πάλι, που όσο να το κάνεις μια ατέλεια θα φαινόταν πιο έντονα, δεν το βλέπω αυτό. Μα ναι, το μπλε ασυζητητί θα διάλεγα.

Καλύτερο δώρο από αυτό δεν θα μπορούσε να του έχει κάνει κάποιος εκείνη την φουρτουνιασμένη επαγγελματική του περίοδο. Ένα παιδί και μάλιστα κορίτσι, να μπορεί να διακρίνει τις κατασκευαστικές ατέλειες και τις μαϊμουδιές, ήταν για εκείνον μεγάλο πράγμα. Ήταν την ίδια στιγμή και η λύση στο πρόβλημα που του έτρωγε το μυαλό.

Έμποροι τέλος σκέφτηκε, δεν ξαναφτιάχνω αυτοκίνητο για την κωλοφάρα. Μόνο για ι-διώτες. Να βλέπω τα χαμόγελά τους και να νιώθω άνθρωπος. Όπως τότε του μπακάλη, ή του κυρίου Γιώργου.

- Να σας πω, έσκυψε και ακούμπησε τα τεράστια χέρια του στις πλάτες των παιδιών.

Εκείνα απορημένα τον κοίταξαν περιμένοντας να πει τις πρώτες κουβέντες.

- Αυτή την εποχή φτιάχνω στο μαγαζί μου ένα ίδιο με αυτό το μπλε. Ο ιδιοκτήτης του είναι φίλος μου και αν του ζητήσω χάρη θα μου την κάνει.

- Τι χάρη δηλαδή, ρώτησε το αγόρι.

-Να, όταν έρθει εκείνη η ώρα, όταν φτάσει η στραβοβδομάδα, του είπε κλείνοντας το μάτι, θα μεσολαβήσω εγώ να χρησιμοποιήσετε το αυτοκίνητο στο γάμο σας. Για τα έξοδα μην νοιαζόσαστε. Θα είναι δώρο από εμένα, για το δώρο που μόλις πριν λίγο μου κάνατε. Τους εξήγησε τι ακριβώς κάνει και για ποιο λόγο τους έκανε αυτήν την πρόταση.

- Α, είσαι και τυχερή μικρή μου. Το αμάξι είναι κόκκινο, όπως σου αρέσει. Είναι βλέπεις βαμμένος γαύρος ο ιδιοκτήτης του. Θα με

βρείτε εδώ, τους είπε και τους έδωσε μια τριμμένη επαγγελματική κάρτα από το πορτοφόλι του.

Μια μεγάλη ταμπέλα “Αναλαμβάνουμε επισκευές μόνο (υπογραμμισμένο) για ιδιώτες” μπήκε τις επόμενες μέρες πίσω από το γραφείο της χαμοκέλας σε σημείο εμφανές. Σιγά σιγά απομάκρυνε από το μαγαζί όλους εκείνους τους περίεργους τύπους, που πάντα βιάζονταν να γίνει η δουλειά τους αλλά την ώρα της πληρωμής ξεχνούσαν βιασύνες και καλοπιάσματα. Ένας προς έναν πήραν πόδι με καλό τρόπο αλλά ξεκάθαρα.

- Δεν αναλαμβάνω αυτοκίνητα για λογαριασμό εμπόρων, κύριε. Η δουλειά μου αφορά μόνο οι ιδιώτες, ορίστε και οι ταμπέλα το λέει ξεκάθαρα.

- Μα θα πληρωθείς καλά, έχω και αρκετά αυτοκίνητα να φέρω.

- Μόνο για ιδιώτες.

- Τι θα σου δώσουν μωρέ οι ιδιώτες, ψίχουλα. Ενώ εγώ...

- Μόνο για ιδιώτες, μην επιμένεις...

- Εεεε, ρε μάστορα κόλλησες, δεν καταλαβαίνεις. Εδώ υπάρχει πολύ φαΐ και εσύ το κλοτσάς.

- Όπως είσαι, παρτ' αλλιώς και στρίβε..

- Ρε Λιάκο μύγα σε τσίμπησε, τι έπαθες.

- Μύγα και μέλισσα και σφίγγα και ότι θες ρε σκαρπινάκια, παρτ' αλλιώς και δίνε του για να μην έχουμε αγκαλιάσματα και χειροφιλήματα.

- Κάτσε ρε γιατί αγριεύεις....

- Ακόμη δεν είδες τίποτα, στρίβε σου λέω, στρίβε.

Τα μάζεψε ο σκαρπινάκιος, με την ουρά στα σκέλια σαν την βρεγμένη γάτα και μην τον είδατε. Ούτε που ξαναπέρασε από την γειτονιά.

Το απαστράπτον κόκκινο της φωτιάς Zephyr 4 έφτασε έξω από την εκκλησία. Η μικρή Κατερίνα έλαμπε μέσα στο νυφικό της και συναγωνιζόταν σε λάμψη όλα τα αστέρια του ουρανού.

Ο Λιάκος, οδηγός και επίσημος προσκεκλημένος των παιδιών στη μεγάλη τους μέρα, χαμο-

γελαστός και ανάλαφρος κατέβηκε να της ανοίξει την πόρτα. Κατεβαίνοντας προσεκτικά η Κατερίνα, του χάρισε το πιο όμορφο χαμόγελό της .

- Διάκο, δεν θα το ξεχάσω ποτέ αυτό το δώρο.

- Πήγαινε τώρα, σε περιμένει ο Νικόλας. Εγώ δεν έκανα τίποτα. Πήγαινε και να είσαι πάντα έτσι, ευτυχισμένη και χαρούμενη.

10

Χάζευε τα καστανά της μαλλιά που είχαν αρχίσει να παίρνουν ένα μικτό χρώμα λευκού και καστανού, καθώς ήταν σκυμμένη πάνω σε ένα φόρεμα που έραβε. Ένιωθε να τον συνταράζει ένα κύμα αγάπης και εκτίμησης, δυνατότερο από κάθε άλλη φορά. Ήταν σαν να είχε βουτήξει στον ωκεανό της αγάπης και να αναδυόταν ήρεμος και πλήρης.

Κρατώντας στα χέρια έναν από εκείνους τους διαβήτες που οι ναυτικοί χρησιμοποιούν για να χαράξουν ρότα, άρχισε να μονολογεί.

-Τώρα που μεγαλώσαμε κυρία Γιούλα, σκέφτομαι πως η ζωή του κάθε ανθρώπου μοιάζει με έναν μεγάλο όμορφο καλοσχηματισμένο κύκλο. Φτιαγμένο από τον διαβήτη άνθρωπο.

Κάθε άνθρωπος και ο κύκλος του, κάθε διαβήτης με διαφορετικό χάραγμα, κάθε κύκλος να ακουμπάει ο ένας τον άλλο. Όσο πιο παχιά είναι η γραμμή, σημαίνει πως ο άνθρωπος έζησε έντονα και με έναν μαγικό τρόπο βαδίζει για να συναντήσει το σημείο από όπου ξεκίνησε και να κλείσει τον κύκλο του. Την ζωή του.

Ένα τοίμημα εκείνη την ώρα, ένα εσωτερικό καμπανάκι σαν να ήρθε να του διακόψει τον μονόλογο. Στο μυαλό του ήρθε εκείνη η στιγμή στο τρόλεϊ, που συγκράτησε την Γιούλα να μην χτυπήσει με το κεφάλι στο κάγκελο του μπροστινού καθίσματος. Αυτή η ίδια σκηνή ερχόταν πάντα στο μυαλό του, κάθε φορά που καταλάβαινε πως από κάτι κινδυνεύει. Κάτι θα την στεναχωρήσει.

Έπαιρνε τα μέτρα του τότε, σαν να άπλωνε τα τεράστια χέρια του και να την συγκρατούσε από το επικίνδυνο χτύπημα.

Συνέχισε τον μονόλογο, κοιτώντας την πια στα μάτια, που είχε σηκώσει από το φόρεμα και την κλωστή του.

-Όχι μην ανησυχείς, ο δικός μου κύκλος αργεί ακόμη να κλείσει. Δεν σκοπεύω να χαράξω το

τελευταίο μου κομμάτι γραμμής, αχνά και βιαστικά. Μην ανησυχείς καλή μου. Τα είπα αυτά, αναπολώντας όλα όσα έχω ζήσει, τα έφερα στο μυαλό μου καθώς σε θαύμαζα που με περισσή επιδεξιότητα δούλευες. Σε χάζενα ώρα πολύ και ένιωθα Γιούλα μου μια απέραντη, πελαγίσια ευγνωμοσύνη και αγάπη για σένα. Μόνο που ξέρεις πως είμαι, δε τόχω με τις τρυφεράδες και χαζολογήματα.

Σου έλεγα λοιπόν για τον κύκλο της ζωής, την αχνή ή βαθιά εκείνη χαρακιά που ζωγραφίζει ο καθένας μας, σαν άλλος διαβήτης.

Αυτοί που δεν έζησαν, έφτιαξαν μια αχνή, ίσα που φαίνεται γραμμούλα, σαν να φοβήθηκαν πως το χαρτί θα πονέσει. Χαρτί σαν να λέμε είναι η ψυχή, που είναι άγραφο όταν πρωτοδείς τον κόσμο και αρχίζεις να το γεμίζεις από το πρώτο δευτερόλεπτο.

Αχνούληδες και άνευροι πολλοί. Ατάραχοι ή φοβισμένοι που αν μπορούσαν να ξεφύγουν από τον κανόνα, μια ευθεία γραμμή θα έφτιαχναν για να ξεμπερδεύουν από την υποχρέωση. Πως το λένε; Άχρωμοι, άγευστοι και άυλοι. Μην τυχόν και πληγώσουν ή πληγωθούν. Να ξέρεις πάντως πως σε αυτούς το χαρτί της ψυχής τους θα είναι τσιγαρόχαρτο. Λεπτούλι και ευαίσθητο που μπορεί να σκιστεί με μια ματιά. Ποιος μοιράζει τα χαρτιά, διαφορετικά στον καθένα, δεν το ξέρω.

Βλέπω μόνο πως άλλος έχει τσιγαρόχαρτο κι άλλος χαρτόνι χοντρό.

- Μα καλά τι σε έπιασε σήμερα και τα λες αυτά, άνθρωπέ μου; Αγριεύομαι που τα ακούω. Είναι ώρα τώρα για τέτοιες κουβέντες; Δεν έχεις να μου πεις άλλο τίποτα.

- Μην αγριεύεσαι κυρία Γιούλα. Ο άνθρωπος όλα πρέπει να τα σκέφτεται και να τα λογαριάζει. Ύστερα μην νομίζεις, όταν παλεύω με τις λαμαρίνες, αφήνω το μυαλό μου να τρέχει σε πράγματα που όλοι μας σκεφτόμαστε, αλλά λίγοι τα λέμε φωναχτά.

Με βλέμμα κάπως ανήσυχο, βάλθηκε να τον παρακολουθεί, κοιτώντας πότε τα μάτια του και πότε τους σπασμούς που έκανε το πρόσωπό του. Δείγμα πως ότι έλεγε το αισθανόταν και έβγαινε από μέσα του.

- Εκείνοι κυρία Γιούλα, συνέχισε απτόητος τον φωναχτό συλλογισμό του, που δεν φοβήθηκαν ούτε το χαρτί ούτε το μολύβι του διαβήτη, βάλθηκαν να φτιάξουν μια όμορφη ζωηρή και βαθιά γραμμή. Όργωσαν σαν να λέμε το χαρτί με μαεστρία και μαστοριά. Ό,τι τους έλαχε τους έλαχε από χαρτί, δεν νοιάστηκαν αν θα πονέσει, θα σκιστεί, θα τσαλακωθεί ή

θα χαλάσει. Πήραν το χαρτί τους, στα πρώτα δευτερόλεπτα της ζωής τους ονειρεύτηκαν και μετά έπεσαν με τα μούτρα να φτιάχνουν την γραμμή τους. Δεν σκέφτηκαν ούτε στιγμή, να αλλάξουν το σχέδιο. Να φτιάξουν άλλη γραμμή, να ξεφύγουν από αυτό που καθέννας ορίζεται πως πρέπει να παραδώσει.

“Έναν ωραίο μεγάλο κύκλο, καλοσχηματισμένο και ζωντανό.”

Δεν φοβήθηκαν, δεν χαμπάριασαν, αν άλλοι κύκλοι τους ακουμπήσουν, αν άλλοι δίπλα τους έφτιαχναν αχνές λεπτές γραμμούλες, αν σκιζόταν το χαρτί της ψυχής τους, αν, όλα τα αν που τους πρώτους τους κράταγαν πίσω.

Αυτή είναι λέω η ζωή μας, ένας κύκλος που θα κλείσει στο ίδιο σημείο που άνοιξε. Σημασία δεν έχει το σημείο, αλλά πως θα φτάσεις σ' αυτό. Τι θα αφήσεις πίσω σου. Αχνή ή ζωηρή γραμμή.

- Αν πάντως Λιάκο μου τα λες αυτά, γιατί δεν αισθάνεσαι καλά να πάμε σε έναν γιατρό, τον διέκοψε γεμάτη ανησυχία . Σε διαβεβαιώ ότι η δική σου γραμμή είναι όλο ζωντάνια και χαραγμένη σε πολύ λεπτό χαρτί. Τα κατάφερες να φτιάξεις την πιο όμορφη γραμμή και να μην σκιστεί το χαρτί.

- Δεν τα κατάφερα μόνος κυρία Γιούλα, τα καταφέραμε μαζί. Ακούμπησες τον δικό σου κύκλο πάνω στον δικό μου και φτιάξαμε ένα καλοφτιαγμένο σύνολο. Δεν φοβήθηκες, σεβάστηκες την γραμμή μου και σε εκείνο το σημείο που την ακούμπησες έγινε ένα μικρό θαύμα. Μια ομορφιά, ένα λουλούδι. Να ξέρεις, πως όταν πια ενωθεί η αρχή με το τέλος μου, και μόνο για αυτήν την ένωση θα νιώθω περήφανος και ικανοποιημένος.

- Χριστιανέ μου, θα με πεθάνεις σήμερα. Νιώθεις καλά; Μήπως να πάμε στο φαρμακείο να σου μετρήσουν την πίεση; Μήπως να σε τρίψω λίγο με οινόπνευμα;

- Χα, χα, χα!!!, μια χαρά νιώθω Γιούλα μου. Μια χαρά, καλύτερα από ποτέ, πίστεψέ με. Και για να σου το αποδείξω, άσε το ράψιμο, έλα να ετοιμαστούμε να πάμε μια μεγάλη βόλτα. Πού θέλεις να πάμε; Στο Σούνιο που σου αρέσει πολύ, σε κανένα βουνό να φάμε σε καμιά όμορφη ταβερνούλα, στην Πεντέλη ας πούμε, να κατεβούμε στο λιμάνι δίπλα στα μεγάλα βαπόρια, πού θέλεις να πάμε;

- Δεν με νοιάζει, πάμε όπου τραβάει η ψυχή σου. Όπου θέλεις εσύ. Αρκεί μόνο να είσαι καλά.

- Τα είπαμε αυτά, είμαι καλύτερα από κάθε άλλη φορά. Έλα σήκω, θα πάρουμε τη Ζαχαρούλα και όπου μας βγάλει ο δρόμος. Έλα σήκω, πάμε.

Γύρισαν αργά το βράδυ. Ο δρόμος τους είχε βγάλει στο λιμάνι, όπου αγκαλιά περπάτησαν για λίγη ώρα, κουβέντιασαν και έριξαν το καθιερωμένο λουλούδι στην θάλασσα στην μνήμη του караβόσκυλου. Μετά ο δρόμος τους οδήγησε σε ένα φτωχικό ταβερνάκι στην είσοδο ακριβώς της σχολής Ναυτικών Δοκιμών, στο Σπύρο. Μαζί με τη φρέσκια γόπα, τη σερβιρισμένη κατευθείαν στη λαδόκολλα, τη ρετσίνα και την σαλάτα, διασκέδασαν με την ψυχή τους με ένα ζευγάρι πλανόδιων μουσικών. Εκείνος με το ακορντεόν του και εκείνη τυλιγμένη στα σκοτάδια των ματιών της, αλλά με μια φωνή βγαλμένη από συναυλία αγγέλων.

- Βάλαμε άλλη μια βαθιά κουκκίδα στον κύκλο, τι λες και εσύ κυρία Γιούλα; Και όπως βλέπεις είμαι ακόμη ζωντανός και μακριά από το σημείο επαφής του τέλους με την αρχή.

- Με τρόμαξες βρε Λιάκο μου, πολύ με τρόμαξες αλλά ας είναι. Ήταν όντως μια ωραία βαθιά και μεγάλη κουκίδα στον κύκλο της ζωής μας, και την ευχαριστήθηκα πολύ.

Με ένα γλυκό φιλί άνοιξαν την πόρτα τους, για να περάσουν ακόμη μια γλυκιά ευτυχισμένη νύχτα πλήρωσης, σεβασμού και αγάπης, ο ένας χωμένος στην αγκαλιά του άλλου.

11

- Σήκω Λιάκο πάμε, τελείωσαν όλα. Να ζούμε να τον θυμόμαστε και να τον μνημονεύουμε.

Κοίταξε τον παπα-Νίκο με τα μάτια κατακόκκινα και πρησμένα από το κλάμα, με μια απορία που δήλωνε πως σχεδόν δεν βρίσκονταν εκεί.

Καθισμένος κάτω από το μεγάλο κυπαρίσσι, με μια στοίβα γόπες ανάμεσα στα πόδια του. Κάθε μία και μια ανάμνηση, μια σκηνή από την κοινή ζωή με το φιλαράκι του τον Παντελή.

Από παιδιά στις αλάνες και τα χωμάτινα γήπεδα, στο σχολείο και τις βόλτες, στις δουλειές και τα μαγαζιά. Μια ολόκληρη ζωή ο ένας δίπλα στον άλλο. Αχώριστοι. Η καρδιά του ενός βρισκόταν στο μυαλό του άλλου. Ένας να αγαπάει και ο άλλος να σκέφτεται, για να γλιτώνει το φιλαράκι του από τις κακοτοπιές και τα λάθη.

Πολλές φορές γλίτωσαν. Πολλές φορές έκλαψαν μαζί τους πόνους τους, μέθυσαν, ανησύχησαν, γέλασαν γλεντώντας, διασκέδασαν ότι τους έφερνε η ζωή και τα έβγαζαν μαζί πέρα στα δύσκολα.

Είχαν γίνει και κουμπάροι, αφού ο Λιάκος πριν γνωριστεί με την Γιούλα του το είχε πει. Όποιος παντρευτεί πρώτος θα κάνει κουμπάρο τον άλλο.

Ο Παντέλως, παντρεύτηκε πρώτος την Φρόσω και ο Λιάκος έγινε κουμπάρος τους. Βάφτισε και το πρώτο τους παιδί και έτσι το συγγένειο έδεσε, όσο δεμένη ήταν και η φιλία τους.

Όταν μπήκε στην ζωή του και η κυρία Γιούλα, έγιναν αχώριστοι και οι τέσσερις μαζί. Έγιναν φίλες με την Φρόσω και βοηθούσε η μία την άλλη όπως μπορούσε όταν αυτό ήταν απαραίτητο. Η Γιούλα κρατούσε τα μωρά στο σπίτι

όταν χρειαζόταν, τα τάζε, τα έπλενε, τα κοιμίζε σαν να ήταν δικά της. Πάντα ήταν εκεί οι δύο για τους δύο. Στα καλά και στα άσχημα.

Ο Παντελής και η Φρόσω έκαναν τέσσερα παιδιά, τα δύο μεγαλύτερα με μεγάλη διαφορά από τα πιο μικρά που τώρα ήταν κοντά στα πέντε. Δουλευταράς κι αυτός, νοικοκύρης δεν άφηνε να λείψει τίποτα από τα παιδιά του. Στο μέτρο πάντα του δυνατού, έκανε ότι περνούσε από το χέρι του να ζει η οικογένειά του καλά.

Ένας πόνος στο στήθος την ώρα της δουλειάς, μια ανάποδη στιγμή με έναν πελάτη που είχε προηγηθεί και ο Παντελής, έτσι αναπάντεχα και ξαφνικά, ταξίδεψε χωρίς να το πολυκαταλάβει, αφήνοντας πίσω του ορφανά τα μικρά και τα μεγάλα να σπουδάζουν σε δύο διαφορετικές πόλεις. Χήρα τη Φρόσω και βαρύ, ασήκωτο πόνο στην ψυχή όλων.

- Πού να πάμε παπα-Νίκο; Πού; Στο καφενείο; Να πούμε καφέ της παρηγοριάς, να συγχωρέσουμε τον Παντελή; Από τι μωρέ παπά μου να συγχωρήσουμε τον Παντελή; Από τι; Αυτός δεν είχε πειράξει ούτε μυρμήγκι στην ζωή του. Έτρεχε όπου ένιωθε πως τον είχαν ανάγκη και έδινε και την ψυχή του στους

ανθρώπους. Από τι και γιατί να τον συγχωρήσουμε;

- Ο Θεός είναι μεγάλος Λιάκο, ξέρει και μηντες βαριές κουβέντες.

- Σα να έχεις δίκιο, μεγάλος είναι, τόσο που άρχισε τελευταία να τα μπερδεύει. Παίρνει μαζί του αυτούς που δεν πρέπει και αφήνει πίσω ορφανά μέσα στην δυστυχία και τον πόνο. Σα να παραμεγάλωσε το αφεντικό παπά μου και δεν τα λογαριάζει καλά τα πράγματα.

- Αμαρτία Λιάκο, αμαρτία...

- Αμαρτία θα είναι άμα πάμε να πιούμε τον ρημαδοκαφέ στον απατεώνα τον καφετζή και στερήσουμε δυο τρεις μέρες το ψωμί από τα ορφανά. Αμαρτία θα είναι που θα τα ξεχάσουμε, πεταμένα στους πέντε δρόμους και στα σαράντα κύματα και δεν θα νοιάζεται κανείς γι' αυτά και τη δόλια την μάνα τους. Που θα κόψουν τα μεγάλα τις σπουδές τους για να βοηθήσουν τη μάνα τους να αναστήσει τα μικρά και να σταθεί στα πόδια της, χήρα, στον σκατόκοσμο που ζούμε.

- Μιλάει ο πόνος τώρα, κι όχι ο Λιάκος. Άκου με και μένα, κάτι ξέρω. Κάτι μου είπε ο Μεγάλος και θα κάνει τα κουμάντα του.

- Καλά παπά, αφού μιλάς με τον μεγάλο, πες του να μην σκοτίζεται πολύ. Ξέρει ο Λιάκος να του πεις...

Για καφέ δεν πήγε. Πήρε μόνο την Γιούλα το απόγευμα της ίδιας μέρας και πήγανε στο σπίτι της Φρόσως. Μάτωσε η ψυχή του όταν αντίκρισε τις κόρες του μαυροφορεμένες και τη Φρόσω σκυφτή σε μια γωνιά και αμίλητη.

Πήγε η Γιούλα, που ήξερε τα κατατόπια στην κουζίνα, έψησε τους καφέδες και τους έφερε.

- Έλα Φρόσω μου, έλα καλή μου, έλα να πιούμε ένα καφέ, της είπε και τα μάτια της βούρκωσαν χωρίς να το θέλει.

Την κοίταξε εκείνη, της χαμογέλασε πικρά και πήρε τον καφέ από τα χέρια της.

Φρόσω, της είπε ο Λιάκος, με σπασμένη φωνή. Εμείς είμαστε αδέρφια. Μεγαλώσαμε μαζί, χαρήκαμε μαζί, δουλέψαμε μαζί και μαζί θα πικραθούμε. Τα είπαμε και με την κυρία Γιούλα. Να μην φοβάσαι πως θα μείνεις μόνη σου. Ούτε εσύ ούτε και τα παιδιά. Είμαστε εδώ και θα είμαστε όσο χρειαστεί.

- Σε ευχαριστώ Λιάκο μου, το ξέρω, τον διέκοψε και τα δάκρυα άθελά της άρχισαν να στάζουν μέσα στο φλιτζάνι.

- Θα τρώμε όλοι μαζί, όπου σας κάνει κέφι, στο σπίτι σας στο δικό μας, όπου θέλετε τέλος πάντων. Τα παιδιά τα μεγάλα θα τα αναλάβω εγώ. Ό,τι χρειαστούν μέχρι να τελειώσουν τις σπουδές τους, όλα θα τα αναλάβω εγώ. Όσο για τα μικρά τα διαβολάκια, μην νοιάζεσαι καθόλου. Θα τα κάνω μαστόρια πρώτα, να μπορούν να βγάζουν το ψωμί τους και να μην έχουν ανάγκη κανέναν. Να τελειώσουν όμως πρώτα το σχολείο τους και άμα θέλουν η χαμοκέλα είναι εκεί. Πατέρας και μάστορας θα τους σταθώ. Θα μεγαλώσουν και καλά να είσαι θα τα βλέπεις και θα τα καμαρώνεις τα αντράκια σου.

- Λιάκο μου, πήγε να τον διακόψει για να τον ευχαριστήσει...

- Ούτε Λιάκο μου, ούτε τίποτα, τα είπα, τα άκουσες, τέλος. Δεν θα με ευχαριστείς κιόλας. Άλλωστε το ίδιο θα έκανε και ο αδερφός μου ο Παντελής, της είπε και τα μάτια του γέμισαν δάκρυα που σκούπισε πριν καλά καλά τον δουν οι γυναίκες.

- Άντε κυρία Γιούλα, δεν φτιάχνεις καμιά τηγανιά πατάτες για τα μωρά και καμιά ασπριδερή μακαρονάδα για μας. Πεινάνε τα παιδιά και εμείς δεν πάμε πίσω.

Τα κορίτσια του Παντελή, τελείωσαν τις σπουδές τους, έπιασαν δουλειές σε καλές θέσεις και όταν ήρθε ο καιρός τους, ανέβηκαν τα σκαλιά της εκκλησίας με συνοδό τον Λιάκο. Οδηγό και συνοδό δηλαδή και μάλιστα την ίδια μέρα μιας και οι μουσίτσες του το φύλαγαν για έκπληξη μέχρι την τελευταία στιγμή.

- Θα μας πας εσύ Λιάκο στην εκκλησία του είπαν με μια φωνή δυο μέρες πριν με μια φωνή και οι δύο μαζί. Θα μας πας με την Ζαχαρούλα και θα τρίξεις και λίγο τα δόντια στους γαμπρούς, μην παίρνουν και πολύ αέρα.

- Εγώ βρε θα σας πάω, εγώ. Όσο για τα παιδιά, τους γαμπρούς αφήστε το πάνω μου. Πάντως σας λέω είναι καλά παιδιά και σας αγαπάνε γι' αυτό μην στήνετε κομπίνες. Ακούστε το θείο Λιάκο, κάτι ξέρει ο παλιόγερος.

- Καλά σας λέει κορίτσια τους διέκοψε η Γιούλα, μην κάνετε από τώρα πονηριές. Δεν ερχόσαστε τώρα να κάνετε πρόβα στα νυφικά, πέρασε η ώρα και δεν θα βλέπω καλά σε λίγο. Τα αγόρια θα πάνε να σινιάρουν την

Ζαχαρούλα, να είναι κούκλα όπως είσαστε και εσείς. Άντε Λιάκο, άντε παιδιά τι περιμένετε, έχουμε δουλειές εδώ.

Τα “μικρά” μεγάλωσαν και η χαμοκέλα έγινε το μαγαζί τους αφού ο Λιάκος πήρε την σύνταξη του και αποσύρθηκε από την ενεργό επισηκευή. Η Φρόσω τους καμάρωνε και δεν ξεχασε ούτε μια φορά ό,τι της είχε πει εκείνη την ημέρα που χάθηκε ο Παντελής. Τα καμάρωνε τα αντράκια της και δεν έχανε ευκαιρία να δείχνει την ευγνωμοσύνη της για τα αδέρφια της. Το Λιάκο και την Γιούλα.

12

Ο χώρος λουσιμένος στο φως με ένα μεγάλο παράθυρο να δείχνει έναν δρόμο που χανόταν στον απέραντο ορίζοντα. Η ησυχία και η γαλήνη βασίλευε και τίποτα δεν μπορούσε να διαταράξει το κλίμα ευφορίας και απόλυτης κατάνυξης.

Μόνος του στο δωμάτιο στάθηκε στο ορθάνοιχτο παράθυρο και άρχισε να μονολογεί.

«Παραδίνω λοιπόν το δικό μου χαρτί με τον κύκλο που μου αναλογούσε σχηματισμένο. Τώρα μόλις παρατηρώ πως ήταν από εκείνα

τα λεπτοφτιαγμένα ευαίσθητα χαρτιά που σκίζονται και τσαλακώνονται εύκολα, αλλά καθόλου δεν με νοιάζει. Δεν είδα ποτέ το πάχος και την υφή του γιατί έπεσα με τα μούτρα να φτιάξω έναν καλοσχηματισμένο κύκλο. Χαραγμένο και ζωντανό, έντονο. Δεν κρυφοκοίταξα ποτέ μου τι έφτιαχναν οι άλλοι και ούτε με ένοιαξε αν έφτιαχναν καλές γραμμές. Μόνο εκείνους που έφτιαχναν κύκλους που ακουμπούσαν το δικό μου, τους πολύ κοντά μου, καμιά φορά προσπαθούσα να τους βοηθήσω να πατήσουν γερά τις γραμμές τους.

Καθόλου δεν με πείραξε, που τα χέρια μου μάτωσαν και σκίστηκαν πολλές φορές, ούτε που η μουτζούρα στα νύχια μου δεν ξεπλύθηκε ποτέ. Ξεκουραζόμουν από το χαμόγελο των ανθρώπων που με κοιτούσαν ευθεία στα μάτια με επίμονο βλέμμα και προσπαθούσαν να με καταλάβουν. Προσπαθούσα και εγώ να κάνω το ίδιο, με την ίδια ματιά. Ίσια μέσα στην καρδιά. Χωρίς στροφές και κυνηγητά. Ίσια.

Όσα έκανα στην ζωή μου, έγιναν γιατί έπρεπε να γίνουν και όσα δεν έγιναν είναι γιατί αρνήθηκα να σταθώ δίπλα σε ότι έβλαπτε κάποιον.

Ορίστε το χαρτάκι μου μια μόνο στιγμή χρειάζομαι για να βάλω την τελευταία κουκκίδα

που θα κλείσει τον κύκλο που άνοιξε με την γέννησή μου.»

Καθισμένος στην κουνιστή καρέκλα του μπάρμπα, τον είχε πάρει ο ύπνος. Παραδομένος σε μια γαλήνια συνάντηση με τον Μορφέα, ταξίδεψε στις επόμενες ώρες. Είδε το τέλος και την ολοκλήρωση . Είδε όλα τα παραπάνω που τον προετοίμαζαν αλλά και γέμιζαν εκείνες τις τελευταίες ώρες της πλήρους ημερών ζωής του, με ένα αίσθημα ολοκλήρωσης. Πληρότητας.

Εύπνησε για να κάνει το τελευταίο χρέος του. Να προετοιμάσει την αγαπημένη του κυρία Γιούλα, να την προστατέψει από το απότομο χτύπημα στο κάγκελο του μπροστινού καθίσματος.

Της κράτησε το τρεμάμενο χέρι, απαλά σαν να κρατούσε μια ευαίσθητη πορσελάνη και την κοίταξε βαθιά στα ηλικιωμένα μάτια της, που είχαν πια μια μόνιμη υγρασία σαν να μόλις είχε κλάψει.

«Κυρία Γιούλα, Γιούλα μου. Μόλις πριν λίγο, παράξενο πως, ένα αόρατο χέρι μου έκλεισε

τα μάτια και με οδήγησε σε ένα υπέροχο φωτεινό δωμάτιο με ένα μεγάλο παράθυρο που έβλεπε σε ένα πανέμορφο μονοπάτι. Δεν θέλω να σε τρομάξω “αγάπη μου”, μα είναι σαν κάποιος να με ειδοποίησε πως ήρθε η ώρα, να πατήσω την τελευταία κουκκίδα μου στον κύκλο της ζωής μου.

Μην σε τρομάζει που θα μείνεις πίσω, μην σε στεναχωρεί καθόλου. Να ξέρεις πως φεύγω “γεμάτος”. Ολόκληρος. Και δεν θα ήμουν τόσο ολόκληρος αν δεν είχες ακουμπήσει το μεγαλύτερο κομμάτι του δικού σου κύκλου, πάνω στον δικό μου. Να χαίρεσαι και να μην λυπάσαι που τώρα πια πρέπει να φύγω. Όσο θα μείνεις πίσω να ξέρεις πως την επόμενη φορά που θα κληθούμε να φτιάξουμε κύκλους, θα τους φτιάξουμε ολόκληρους μαζί. Σε ευχαριστώ πολύ. Καληνύχτα .»

Έφερε το τρεμάμενο χέρι της στο στόμα το φίλησε απαλά και έκλεισε τα μάτια του για να ξεκινήσει το ταξίδι στο μονοπάτι έξω από το παράθυρο.

Καληνύχτα Λιάκο μου, καληνύχτα γλυκέ μου γίγαντα. Εγώ σε ευχαριστώ για όλα , του είπε με σπασμένη από συγκίνηση φωνή και τον φίλησε γλυκά αποχαιρετώντας τον.

Στα πρώτα του βήματα στο όμορφο μονοπάτι, έμοιαζε να πετάει λίγο. Στα επόμενα όμως, συνάντησε αυτό που δεν περίμενε ποτέ πως θα συναντήσει.

Μια Ζαχαρούλα, από αυτές που στις ταινίες οι γκάνγκστερ γάζωναν και τις έκαναν σουρωτήρι.

Απορημένος κοίταξε γύρω και προσπάθησε να ακουμπήσει το βαριά τραυματισμένο αυτοκίνητο.

Το άγγιγμα του όμως, αμέσως το μετέτρεψε σε μια γυαλιστερή όμορφη λιμουζίνα χωρίς την παραμικρή αμυχή ενώ η πόρτα του οδηγού άνοιξε αυτόματα για να μπει.

Χάθηκε ευτυχισμένος στον ορίζοντα μέσα στην όμορφη Ζαχαρούλα του, φωνάζοντας ένα μακρόσυρτο, Ευχαριστώωωωωωω.....

“Καλό ταξίδι Λιάκο”

Ο Βαγγέλης Τσερεμέγκλης γεννήθηκε πριν από 49 χρόνια στο Περιστέρι. Εκεί μεγάλωσε, εκεί έπαιξε, ε-

κεί πήγε σχολείο, εκεί πρωτοδούλεψε, εκεί μένει ακόμη.

Οι παλιές γραφές του, όσες γλίτωσαν το καλάθι των αχρήστων, είναι καταχωνιασμένες στα συρτάρια και τα ντουλάπια αρνούμενες κατηγορηματικά να εκτεθούν από ντροπή και συστολή.

Οι νεότερες και μάλλον πιο ώριμες, σερφάρουν διαδικτυακά, πότε εδώ και πότε εκεί, αλήτισσες και ανεξέλεγκτες.

Η φλόγα παραμένει ζωντανή και το μικρόβιο θεριεύει τελευταία σαν να μην μπορεί να χωρέσει πια στο κουτί του νου. Εκτίθεται τώρα, χωρίς καμία συστολή, αναζητώντας χώρο ανάμεσα σε αυτούς που γνωρίζουν και αυτούς που επιθυμούν να μάθουν.

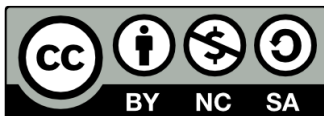
τοβιβλιο.net
Διάβασέ το!

Η επιμέλεια της έκδοσης και του εξωφύλλου
έγινε από τον Κώστα Θερμογιάννη

kthermoyiannis@outlook.com

www.nthermo.com

www.tovivlio.net

[Αναφορά προέλευσης -
Μη Εμπορική Χρήση -
Παρόμοια Διανομή]

Διανέμεται ελεύθερα με άδεια Creative Commons

Εικόνα εξώφυλλου https://www.flickr.com/photos/x-ray_delta_one/5403771296

Τι χρειάζεται ένας άνθρωπος για να είναι ευτυχισμένος κι αξιοπρεπής; Πόσο οι συγκυρίες μπορούν να επηρεάσουν την εξέλιξη της ζωής; Και τελικά ποιο είναι το σημαντικότερο πράγμα για τον καθένα από μας; Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας, ο Λιάκος απαντάει με έναν εξαιρετικά απλό και ξεκάθαρο τρόπο που σκλαβώνει τον αναγνώστη. Η ειλικρίνεια, η απλότητα και η αγάπη μπορούν να οδηγήσουν μια ζωή και να τη φτάσουν στην ολοκλήρωσή της!